

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona,
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADÁR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Fhg. Sándor-utca 36

Hirdetések ára:

Egy öthasábos nonpareille sor 60 fillér.

Az emberpusztító.

Budapest, 1908. január 23.

Még országos, katolikus gyűléseken is csak szégyenkezve áll fel valaki, hogy szóljon a szesztől való tartózkodás felől, mert bizonyos idegenkedéssel nézik az ilyen embert és magukban azt kérdezik, rendjén van-e az esze? A legtöbb honfitársunk ugyanis különczködésnek nézi az alkohol ellen való küzdelmet és nem veszi azt komolyan.

Bezzeg másképp ítélnék, kik nyitott szemmel nézik a világot! ... Manning — ki kételkedik, hogy korunk egyik legnagyobb elméje? — azt mondja: «A legnagyobb társadalmi baj, mely az emberiség súlyos betegsége, mely népünk velejét kiszívja, a mindig jobban elhatalmasodó iszákosság; ez az a nyitott seb, mely az egész emberi nemet pusztulással fenyegeti.» Gladstone, angol miniszterelnök pedig: «Mai időben az iszákosság több bajt zudít az emberiségre, mint a háborúk, a pestis és az éhség együttvéve!»

Moltke hadvezér katonás rövidséggel az alkoholt Németország legnagyobb ellenségének nevezte; de bátran mondhatta volna a világ megrontójának is, mert ami megárt a németnek, francziának, angolnak, magyarnak sem használ. A nagy Egger püspök azért úgy találja, hogy az «alkohol elleni küzdelemnek kérdése olyan kérdés, mely mellett eltörpül minden más kérdés, mikért ma a pártok hevülnek.» Sokan vannak, kik úgy látják, hogy az egész emberiség belefutad a szeszáradatba, ha idejében nem emelkednek a szükséges védőgátak.

Magyarország munkásnépe évenként 431 millió koronát dob ki pálinkára; az összes szeszre kidobott pénz egy év alatt a milliárdnál többre rug. Németország évenként 3500, Anglia épenséggel 4000 milliót fizet évenként Bacchusnak és Gambriusnak, a bor és a sör pogány isteneinek. Az utolsó harmincz esztendőnek európai és amerikai háborúi hetvenötezer millió márkát nyeltek vagyonban és harmadfél milliót emberéletben — ugyanezen idő alatt az alkohol magában Angliában elnyelt hetvenötezer milliót pénzben és egy millió s nyolczszázezer embert! Ilyen számok megdöbbentően szólnak azokhoz, kik a számok beszédjét megérteni tudják.

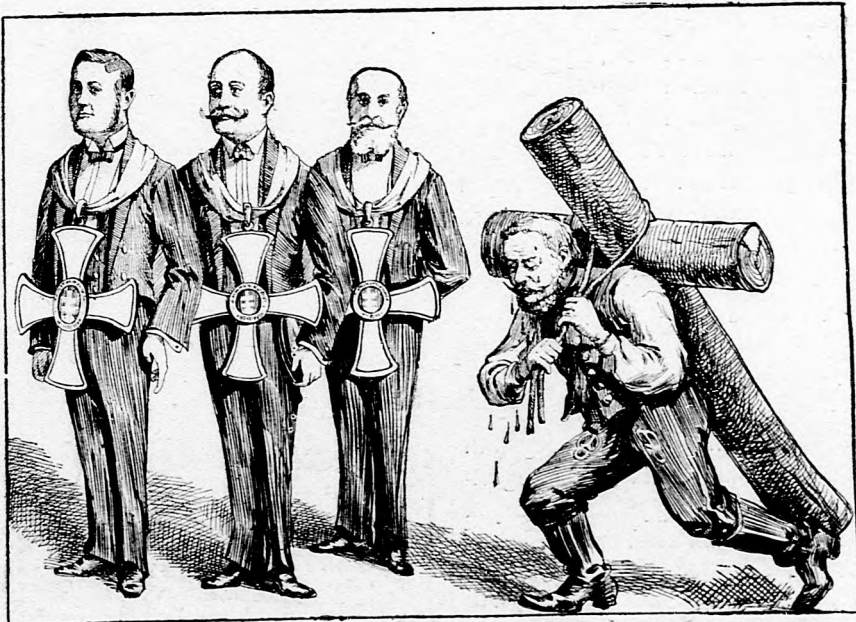
Sopánkodunk, hogy a szociáldemokrácia istentelensége rohamo-

san terjed a világban; de ugyanakkor nem vesszük észre, hogy a szesz által okozott züllöttség ad termőtalajt az erkölcsi hanyatlásnak, mely megtagad Isten, vallást és hazát.

Sajnálkozunk, hogy gyengül a vallás befolyása a katolikus népre; ugyanakkor nem akarjuk meglátni, hogy Krisztus helyett a szesz ő felsége uralkodik elméken és sziveken!

Megsiratjuk, hogy nincs vallásos intelligenciánk; és nem vesszük figyelembe, hogy már az ifjúságot is megmételjezi a bor, a pálinka és velük karöltve az ocsmány érzékiség!

Két három év óta járja a jelszó: «Egy szál virágot!» Azaz, hogy vonjunk el évenként valamit a halottak kegyeletos emlékéből áldozzuk azt a tüdővészéseknek, kik élni szeretnének. És e mozgalmnak van sikere a szanatoriumokban. De nem

A keresztetek, vagy a kiegyezés következményei.

kellene-e inkább gyökerében támadni a bajt? Az orvosok tapasztalata szerint ugyanis az alkoholisták gyermekei közül hatszor annyian esnek tüdővészbe, mint az egészséges szülők ivadékai...

Pedig vannak sokan, kik a világot ébresztgetik és Magyarország sem nélkülözi a modern apostolokat, kik a szesz ellen harczba invitálják a jó érzésű polgárságot.

Az orvosok legjobbjai, mihelyt megismerték a nagy ellenséget, harczri riadót fújtak ellene. A kiváló szemorvosok a humanizmus nevében szálltak sikra a romboló szesz ellen. A kis Svájc egymagában több mint háromezerféle könyvet küldött csatába, a testet-lelket ölö mérég ellen — míg mi egy tucatra se vittük, pedig országunk kétszer akkora, mint Svájc.

Egger püspök kifejezte sajnálkozását, hogy nem a papság vezeti az alkohol elleni harczot. Pedig Svájcban ugyancsek küzdenek a papok az alkohol ellen. Mit szólna Egger, ha hazánkat ismerné?...

A népfelvilágosítás jegyében mozog a közelet. Nyissuk ki hát az emberek szemét, hogy legnagyobb ellenségüket megismerjék!

Mikor a török félhold eltiprással fenyegette a keresztény világot, egyszerre egy kiáltás hangzott végig Európán: «Is en akar harczot!» es megindult a kereszties hadak aradata. Most még nagyobb ellenséggel állunk szemben. Ez nem csak országokat rombol, nem csak embert öl, hanem rombolja az emberiség életének taipkövet, megöli még az ivadek egészséget is. Ki kell hát lépni a csatasorba minden hithű katolikusnak. Avagy azt akarjuk, hogy hitetlen orvosok es szabadkömüves al-emberbaratok vivják maguk az emberiség nagy harczát?...

Minden társadalmi mozgalom csödöt fog mondani, vagy legfeljebb félsikerrel fog járn, ha a bajok gyökerét, az alkoholt meg nem vivjuk. Minden gyógyítás első része az, hogy a merges anyagot ki kell küszöbölni a testből. Nem az állam,

nem a közhatalóság feladata az, hanem a katolikus egyházé. Az emberiség minden nagy ellenségét a római katolikus egyház tiporta el eddig és most is annak kell az alkohollal szembe szállani. Hogy a huszadik században is az legyen, mi eddig volt: az emberiség legnagyobb jótevője! Sz. A.

Uzsora

Budapest, január 24.

A kis Svájc sok tekintetben szerencsés állam, 1888 ig törvénye se volt az uzsoráról, annyira nem vemedett ott senki erre a borzasztó bünre. Akkor mégis meghozták a törvényt és azóta most van az első eset, hogy Svájcban ezen törvény alapján vádolnak meg valakit. Stukkernek hívják az ország ezen szegényfoltját. Nem szegény ember, inkább dus, mert házai megérnek másfél milliót, terményboltja pedig évi százhuszezer frankot hajt neki. Mégis kétes ekszisztenciájú emberekre vadászott, kiknek tizenöt, husz, sőt harmincz százalékra adott kölcsönt. Egy hétig tárgyalták a vérvó egyén pörét és hatezer frank birságra ítélték; Svájcban ugyanis börtön nem jár ki ezen gazoknak, ami igazán kár.

A kis hegyes ország gyöngyállapota irigyelni való nekünk. Itt évenként sok embert üldöz a törvény uzsoráért, tizszer annyi nem kerül hurokra, pedig vigan és nagyban uzsorázik.

Szegény hivatalnokok, polgárok és katonák tudnának róla mesélni. Országunkban csak az nem vesz uzsorakamatot; kitől nem kérnek kölcsön. Még a törvényesen ellenőrzött pénzintézetek is felül srófolják a törvényes nyolczas kamatot a különféle czimletek által. Magánosok pedig egyenesen tudtára adják a kölcsönkérőnek, hogy igenis

bört nyuznak róla, csak akkor kaphat. Pénzkamaton kívül ingyenes munkák, robotok, köteles ajándékok, jogról való lemondások járnak. És pörrendtartásunk oly hézagos, hogy ezen mellékes című uzsoráért alig lehet valakit büntető jogilag felelősségre vonni. A szegény adós nyög és roskad, akárhányszor öngyilkosba dől, mert a feneketlen gyomru uzsorásnak nem tud eleget nyújtani!

Romlott erkölcsre vall az uzsorás hajlam és romlott közállapotok azok, mikben az uzsora virágozhatik. Félművelt ember és nem is ember, ki felebarátjának szorult helyzetével így visszaél. Pedig vajmi sokszor még a vagyoni áldozatokon kívül becsület is pusztul a hiéna karmai közt és sok ifju élet virága tört le ezek kufársága miatt.

Azontán nem az az ujság célja, hogy keseregni segítse, hanem hogy — ha módját tudja — ajánljon a bajra orvosságot. Hát ilyen ajánlani lehet többfélé, első sorban az általános két biztos szert. Első biztos szerek pedig csak a takarékoság és a megfeszített szorgalom. Hogy senki se költsön el mindent, amit megkeres és hogy mindenki okvetlenül még többet dolgozzék, mint eddig. Állam sorsa fordul meg e kettőn és családé és egyéné.

További orvosszerek a falusi hitelszövetkezetek. Alakítson minden község a saját kebelében ilyen. Alaposabb tájékoztatást e rövid lélekzetű cikkben nem adhatok rá, hogy hogyan kell azt megalakítani, de aki hozzám fordul, annak szívesen szolgálok kimerítő utbaigazítással. Községi takarékpénztárt is lehet csinálni, még pedig olyat, melybe nem csak a pénzt, hanem a terményt is elvállalhatnák értékesítés és gyümölcsöztetés végett! Jó óvszer még az uzsora ellen a kellő óvatosság és a bátorság, hogy a bünöst, aki szipolyozni próbál, átadjuk a bíróságnak és a közmegvetésnek. A gazt nem kell kimélni sem kertben, sem emberben. Aki nem fél a bünt elkövetni,

Göres

és gyomorfájást megszüntetnek, székrekedést, aranyeres bántalmakat mindenkor gyógyítanak nálunk a Feller-féle has-hajtó Rebarbara Elsapilulák. 6 doboz 4 K. bértelve. Rendeljünk Feller V. Jenőnél Stubica, Centrale 18. sz. (Zágráb m). **Laczi.**

az ne fél
nyeitől
hogyan
lepedőt,
holnap
többet. M
mondás,
meg az e

X. Piu

A pü
A Szent
éves pap
hogyan e
ségére k
kerülni ö
neplést. A
bileumi é
szavát s
veket s h
atya szá
körlevél,
ünneplés
kívül a p
zarándok
pöki kar
terjedelm
gondolata
fejéről a
tanain le
tanuljanak
tudják, h
a pápa.

A körle

Krisztus

Szent ö
irányítja
felé, hol
Atyánk 19
szentelés
üli. A Go
zette őt a
melyen e
mutatta, h
köve legy
krisztusi s
vagyis kö
anyaszent
telletett f
szívvel s h
nyomaiban
nak, Salza
mantuai p
chának n
egész ny
Péterhez,
szeretsz-e
Legeltesd
az én juh

Hogyan
pon, a Go
mének er
vendezne
nak a
tekintélyt
kinek kés
s örömm
milliói? A
az ő örö

az ne féljen annak következményeitől se; de ha ő kelme tudja, hogy senki sem teríti rá a vizes lepedőt, akkor ma kicsit uszoral, holnap többet, holnapután még többet. Mert itt legigaziabb a közmondás, hogy évés közben jön meg az étvágy!

X. Pius pápa jubileuma.

A püspöki kar pásztorlevele.

A Szentséges Atya az idén üli 50 éves papi jubileumát. Természetes, hogy az egész katolikus világ ünnepekre készül, jóllehet maga a pápa kerülni óhajt minden fényesebb ünneplést. A magyar püspöki kar a jubileumi év küszöbén felemeli már szavát s ünneplésre szólítja fel a híveket s hogy az ünnepe a Szent-
 atya szándéka szerint legyen, a közös körlevél, a bensősége, a lélekemelő ünneplésre ösztönzi a híveket. Ezenkívül a püspöki kar alkalmas időben zárandókat tervez Rómába. A püspöki kar körlevelét itt adjuk egész terjedelmében, hogy szebbnél-szebb gondolatain, az egyházzal s annak fejtől a „petrus“-ról való mélyseges tanain lelkesedjenek fel a hívek s tanuljanak azok, kik nem értik, nem tudják, hogy mi a krisztianizmusban a pápa.

A körlevél így hangzik:

Krisztusban szeretett híveink!

Szent öröm tölti el szívünket s irányítja tekintetünket ismét Róma felé, hol X. Pius pápa, Szentséges Atyánk 1908. szeptember 18-án pappá szentelésének ötvenedik évfordulóját üli. A Gondviselés ötven év előtt vezette őt az oltárhoz a szent kőhöz, melyen első szent miseáldozatát bemutatva, hogy valamikor ő maga alapköve legyen oltárnak s egyháznak a krisztusi szó szerint: Te Péter vagy, vagyis köszál s e köszálon épitem fel anyaszentegyházamat. Ötven éve szenteltetett fel s megindult a szerető szívvel s buzgó lélekkel a Jópásztornak nyomaiban, ki őt Tomboloba káplánnak, Salzanoba plebánosnak, később mantuai püspöknek s velencei patriarchának rónálta, hogy végre rábizza egész nyáját s hozzá is, mint egykor Péterhez, intézze a buzdító kérdést: szeretsz-e jobban, jobban, mint ezek? Legeltesd az én bárányaimat, legeltesd az én juhaimat!

Hogyne örvendeznénk tehát e napon, a Gondviselés ily nagy kegyelmének emlékünnepe? Hogyne örvendezne e napon a hívek nyája annak a pásztornak, ki a legfőbb tekintélyt atyai szeretettel párosítja s kinek készséggel engedelmeskednek s örömmel hódolnak a katolikusok milliói? Az ő ünnepe a mi ünnepünk, az ő öröme a mi örömünk. Hiszen a

Péter szikláján épült háznak mi vagyunk lakói s ő a sáfárja s a pokol elleni harczoknak mi vagyunk megvívói s ő a vezérünk s ugyancsak a katolikus egyház Krisztus családja, mely a pápában tiszteli fejét; fej, sáfár, atya, vezér ő nekünk; ha tehát ő örvend, az a mi családi ünnepünk s ha ő győz, az a mi diadalunk. S istsuk hát föl ez ünnepen hitünk s szeretetünk lángját s hogy minél lelkesebben vehessünk részt Szentséges Atyánk örömeiben, szívleljük meg ez ünnep alkalmából azt, hogy kicsoda nekünk a pápa, hogy mily kincseket őriz számunkra s mily kegyelmeket közvetít általa az Ur!

I. Legnagyobb kincsünket hitünkben bírjuk, melynek világossága mint természetfölötti fény szivárog lelkünkbe s mint rendületlen meggyőződés jelenkezik öntudatunkban. Isten árasztotta e fényt belénk, hogy világosságában járjunk, közelségében éljünk s hogy látni, bizni s szeretni akkor is s ott is tudjunk, hol tudományra s az ész világosságára köd s homály borul. A hit a mi vigaszunk, mert általa vagyunk Krisztussal összekötöttekben; a hit erkölcsi erőnk forrása, mely az apostol szerint legyőzte a világot régen s legyőzi bennünk is. A hit a mi győzelmünk! Nincs kincs, mely a hittel fölér s bátran hasonlíthatjuk azt az evangéliumi példabeszéd drága gyöngyéhez s elásott kincséhez, melyért mindent oda kell adni, hogy azt megszerezzük s ha birtokában vagyunk, mindeztől le kell mondani, hogy el ne veszítsük. S ha mindent veszítenék is érte, akkor is mennyi országot hordozunk magunkban, míg ellenben aki a hitet elveszti, az üdvét veszélyezteti s az ilyen elsötétült lelket már itt a földön kíséri lelki szegénység s vigasztalanság környékezi, melyben az élet unalma s a világ szomorúsága lakik. Ezt az isteni hitet, ezt a kincset s örömet akarta az Ur Jézus biztosítani földi életén túl is valamennyi nemzedéknek, az evangéliumot s kegyelmeit át akarta adni mindenkinek; gondoskodott tehát arról is, hogy a hitre s kegyelmeire könnyen rátaláljunk ezért alapított egyházat s e házban nyitott iskolát, hogy felvilágosítsa híveit s ugyanakkor e kincshez sáfárt, e tanhoz tanítót, az evangéliumhoz apostolt állított; a házban lakó nagy, keresztény családnak atyá adott, kit mi Szentséges Atyáknak hívunk. Reá bízta, amit nekünk juttatni akart. Nem bízta tehát tudományra, — melyet félremagyarázhatnak, nem könyvre, melyet szétvethetnek és nemcsak írott okmányra, melyet illetéktelen oszokdók kiforgathatnak, hanem az evangélium mellé élő tekintélyt állított s legfőbb tanítót rendelt. Ez az élő tekintély s legfőbb tanító a pápa!

Minden pápa „petrus“ vagyis köszál, melyet meg nem puhit sem lágy szó, sem erőszak; köszál, melyet ki nem mozdit, sem meg nem dönt a világ

árja; köszál nem önerejéből, hanem Krisztus hathatós imájának áldásából, ki mondá: „Simon, Simon, ime a sátán megkivánt titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát; én pedig könyörögtem érted, hogy el ne fogyat ozzék a te hited s te egykoron megtérvén, erősítsd meg atyádfiait.“ (Luk. 22. 31.) Krisztus akarta így, akarta, hogy egyháza a világ végéig álljon s hogy azt sem népek csatái, sem az idő változatai el ne söpörjék, s azért csalhatatlan tanítót s megdönthetetlen tekintélyt adott nekünk a pápában. A szikla áll, sőt le nem törí az idő, de a házat, az anyaszentegyházat sem söpri le róla semmiféle szélvész.

Ime Péter s az ő utóda, Szentséges Atyánk, a római pápa. Krisztus köszála és az egyház alapja! Általa álljuk meg helyünket a hitben s vivjük meg harczainkat a pokol kapui ellen; általa élvezzük Krisztus összes kegyelmeinek meg nem szakított folyamát. Tizenkilenc század választ el a mi Urunktól, Jézusunktól, de X. Pius pápához ragaszkodván s őt szeretve, tisztelve, Krisztussal közösségben maradunk. E hitben akarunk élni s meghalni s tanítónkat s vezérünket soha meg nem tagadjuk. Jó nekünk vezetése, áldásos utmutatása; a vezetést követve s szavát megfogadva haladunk lelkünk örök hazája, Isten felé. A szentszékre, Rómára alkalmazva énekeljük a zoltáros szavát: „Ha elfeledkezem rólad s nem teszek fővigasságomnak“. — (Zsolt. 136. 5.)

II. De nemcsak hitünk, hanem egész lelki életünk füzi sziveinket Szentséges Atyánkhöz s örömnapiját épp az egyházban élvezett nagy, isten! kegyelmeknek emléke teszi mindnyájunknak közös ünnepevé; hisz e kegyelmekben e házban lesz részünk s azokat az ő közvetítésével veszszük.

A Megváltó ugyanis az egyházat kegyelmek tárházává avatta, amelynek központja s legnagyobb kincse ő maga. Ez az ő háza, első sorban azért, mert itt lakik ő maga s evangéliumán kívül, mely lelkének fényessége, itt fakad szivéből a szentségekben a kegyelmek hét forrása. E házban születünk újjá, ez lelünk atyai háza; e házban áll megterítve folytonosan az az asztal, melynél a szeretet ujszövetségét kötötte meg tanítványával; itt áll s mi körülötte eszszük az Ur vacsoráját; itt e házban mossa meg lelkünket foltjaitól, itt adja meg nekünk, tékozló fiainak bűnbánatunkban az engesztelésnek bünt s büntetést felejtető atyai csókját; lehelete, melylyel apostolaira lehelte, mondván: „Vegyétek a Szentlelket, e házban leng körülöttünk s mint pünkösdi tűz s bajvivő kenete közöltetik velünk a szent bérmelemben; szóval ez a ház az Isten gyermekeinek háza, azoknak, kik nem test és vérből, sem a kevélység ösztönéből, hanem Istentől születtek. Itt

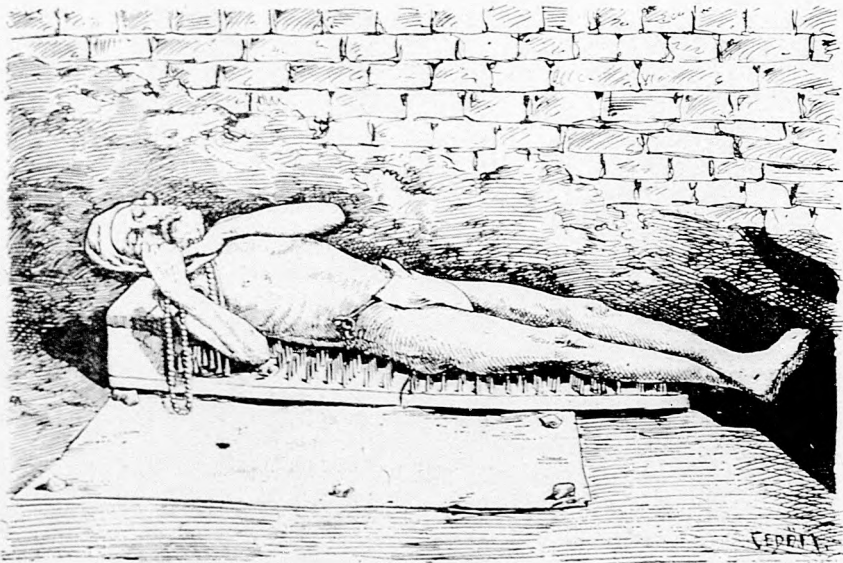
környékez minket Jézus láthatatlanul, áldása eltölti templomainkat s töl-szenteli oltárainkat, ott leng a szentelt vizen, gyertyánk- és pálmáinkon, hull-lámzik a hárangszóban s szétárad a tömjénfüstben. Itt van, ott van ő maga s az egyházban, az ő házában mi már nemcsak ruhájának szegélyeit érintjük, hanem szentségeiben őt magát s áradó kegyelmeit élvez-zük. Krisztust az egyházban bírjuk igazán: az egyház számunkra, a késői nemzedékre nézve Jézus köztünk való jelenléte. Sőt az apostol az egyházat Krisztus titokzatos testének hívja s nyomában mi azt méltán a világ legnagyobb kegyelmének tartjuk. Igen, a világ legnagyobb kegyelme a megváltás s ami ezt a nemzedékekkel közvetíti, az egyház. Boldogok azok, akik gyermekei, ha igazán életét élik. Ez az a mennyegzős ház, hol mécses égnek s lelki vig-ság lakik, e házon kívül pedig sötétség van s ebben szomorúság s aggodalom ijeszt s mi fájdalommal tekintünk e külső sötétségbe s imá-dozunk a lelkekért, kik az egyháztól elidegenednek."

De minek is hozzuk emlékezetbe k. h. e ház kegyelmeit s ez otthon melegét?! Azért, hogy fokozott lelkesüléssel szeressétek Krisztus hely-tartóját, a pápát, mert hiszen e kegyelmek mind kezeire vannak bízva s az ő közvetítésével nyerjük meg mi is azokat. Ő feje a háznak és sáfárja Krisztus kincseinek. Az apostoli küldetés, melynek erejében apostoli férfiak, püspökök és papok járnak köztünk Krisztus nyomaiban, tőle indul ki. Az ő keze köt és old úgy, hogy a mennyben is meg van kötve vagy föl van oldva lelkünk köteléke. Ő a családatyja, ki elsőnek osztja ki a kenyeret Krisztus házi népe közt. Ővé a kulcsok legfőbb hatalma, melyek az Isten országa kapuihoz szolgál-nak; ő eleven központja a hitnek s szeretetnek, ő kapocsa s feje a sok-

nyelvű s faju kereszténységnek; szó-val, ő Krisztus helyett áll és tesz, megteszi azt, amit a dicsőséges bu-cszó főpásztor bizott rá: legeltesd az én juhaimat.

III. Tizenkilenc század óta áll már Krisztus helyett a kereszténység élén a pápa; áll, tanít, vezet, gondoz, imádkozik, szeret. Krisztus áldása van rajta s kegyelme benne; különös gond-viselés övja s vezet. Ha a Gondvi-selés utjaira tekintünk, melyekben Isten a pápát vezette s fokról-fokra emelte s a nemzetek előtt dicsőséggé tette, örömtől megdöbben szívünk s nemes önértet tölti el lelkünket. Látjuk ugyanis, hogy a római szentszék a keresztény nemzetek történelmében az isteni tekintélynek köztünk való trónja s uralma. Döntéseinek a hit dolgában engedelmeskedik a világ. Tekintélye nem Rómára, nem egy or-szágra vagy világrészre, hanem az egész világra kiterjed. Ahol az apos-tóli hitvallást mondják s a közönsé-ges, katolikus szentegyházat hiszik, ott tisztelettel s hódolattal viseltet-nek szent Péter széke iránt is; ott a pápa nem idegen, hanem atya csalá-dja körében s szeretett pásztor nyája fölött. A faji, nyelvi, nemzeti, műveltségi különbség nem ver éket közéje s közénk, miután a lelkek kapcsa, Krisztus hite s az ő kegyelme köt össze minket vele; tiszteletét s szeretetét az Isten hitünkkel csapegette belénk; kinek lelkében a hit él, az tudja tisztelni s szeretni e hit patriarcháját s örét. Nem kor-látozza e hódolatot sem idő, sem tér; a kultúra alacsony s magas fokán álló népek, a néger rabszolga s a művelt hívő egyaránt tisztelettel s szeretettel tekintenek Krisztus helytartóját s benne azt a hatalmat, mely Istentől való.

Ez a hit hódoltatta meg a népeket szent Péter utódjának; ez a hit buz-dította a nemzeteket, hogy a pápa lábaihoz tegyék le a szeretet s hó-

Az indiai fakir kinlódása.

dolat adóját. Létük alapjait e kőszál-hoz kötötték, királyaik koronáit a Szentszéktől kérték. Szent István ki-rályunk is II. Szilveszter pápától kérte s kapta a szent koronát s azóta is a pápák szerették, óvták, segítették a magyar nemzetet; s védő kezüket a szent korona s a magyar nép fölött kiterjesztve tartották, úgy, ahogy épp a szent korona, nemzeti s állami létünk e szent szimboluma s egy ezred-éves történetnek jótéteményei kötik ezer és egy szállal nemzetünket a pápához, Magyarország őrangyalához.

Ime így idézik elő ma a hit vilá-gossága s a történelem emlékei lelki szemünk elé Szentséges Atyánk kép-pét s felébresztik bennünk a lelkes hű, a ragaszkodó tisztelet s a viszont áldozni tudó hála érzelmeit felséges személye iránt. Ujuljon meg s erős-büljön ragaszkodásunk ez ünnep ré-révé is hitünk s egyházunk kőszá-lához. Töltsön el nemes, bátor ön-tudat, hogy e sáfár alatt élve, Krisztus velünk való létét élvezhetjük; a pápa fején látjuk a Gondviselés sugárfényét, mely biztat s hirdeti, hogy Krisztus van velünk, nem félhetünk. Mint hű hazafiak pedig egyesítsük a hazáért lángoló szeretetünknek érzel-meit a hitnek lelkesülésével; csapjon egybe e két láng s gyulaszsa szíve-inket hálás szeretetre X. Pius pápa, Szent Péter, II. Szilveszter s a ma-gyar hazát török-tatár megsegítő pá-pák utódja iránt.

IV. A jubileumi ünneplés módoza-taira nézve pedig a következőket rendeljük:

1. Ujuljunk meg mindenekelőtt lel-kileg s e jubileumi év folyamán szit-suk föl, ahol csak lehet misszió-ajta-tosságokkal s a szentségekhez való gyakoribb járulással lelki életünket, hogy mint az egyház élő s öntudatos tagjai annál buzgóbban s érdem-szerzőbben mutathassuk be imáinkat Szentséges Atyánkért.

2. Működjenek közre templom és iskola, szöszék s iskolai ünnepélyek a katolikus önértet ébresztésében. Fejtsük ki az Ur Jézus gondolatait s imádandó szándékait az egyháztól s annak kőszáláról, a pápáról, hogy is-mervén ezeket, az egyház s a pápa hű és lelkes fiaink bizonyuljunk.

3. Főleg városokban, iskolákban, oltáregyletekben, katolikus körök s ifjusági egyletekben mutassák ki hi-veink szeretetüket Szent Atyánk iránt közösen felajánlott, nyilvános szent áldozásokkal, boldogulásáért fölaján-lott szent misékkal. Járuljanak kivált a jubileum napján minél többen a szent áldozáshoz. Szentséges Atyánk-nak bizonyára nagy öröme szol-gálna, ha kimutathatók az ájtatos-ságok s főleg az érte fölajánlott ál-dozások számát is.

4. Szentséges Atyánk anyagi támo-gatásának céljából kérjük s buzdítjuk kedvelt hűveinket, hogy ajánljanak től-neki jubileumi péterfilléreket. Ne ma-radjon ki senki a szeretet s viszonzás e kegyelmes művéből; ki mit adhat,

adjon; legyen ez a jubileumi tudomány lerovására nemcsak gyermeki szeretetünknek, hanem a magyar nép nemzeti nagy adósságának a pápák jótéteményeiért. Ez alkalomból figyelmébe ajánljuk kedvelt hiveinknek a Péter-fillér gyűjtést szervező társulatokat, melyeknek nálunk első sorban a Szent László-Társulat. Ha minden katolikus csak egy-két fillérrel is járulna a Szentszék támogatásához hathatós segélyben részesíthetnők Szent Atyánkat s módot nyújtanánk neki különösen a pogányok megtérítésére, a missziók s a szegény templomok segélyezésére.

5. Ugyancsak ez utóbbi célból föl akarunk ajánlani Szentszéges Atyánknak nem annyira drága, mint inkább jó és tartós anyagból készült s mindennapi használatra szánt egyházi ruhákat és szent-edényeket, hogy velük minél több misszió, szegény templomot ajándékozhasson meg. E cél megvalósítására buzdítjuk az oltár-egyesületeket s a hitbuzgalmi társulatokat, a női, főleg a kolostori intézeteket, valamint minden rendű s rangu katolikus hiveinket is, hogy szent buzgóságban egyesülve, méltó ajándékkal tisztellessük meg Szent Atyánkat.

6. Szívünk s kezünk ez adományival vonulunk aztán alkalmas időben ő Eminenciája a bíbornok hercegprímás vezetése alatt záróoklatban Rómába, hogy ezzel is tanúságot tegyünk hitünkéről s lelkes gyermeki ragaszkodásunkról egyházhoz s pápához.

7. Végül az aranymise napján mint közös ünnepet szeptember 18-ika után következő vasárnapon — szeptember 20-dikán — üljék meg házáinkban hiveink. Az előző (szombat) este az Urangyala után félórai harangszó figyelmeztessen Ő Szentsége jubileumára. Vasárnap mondassék ünnepi szent mise Te Deummal, melynek végzetével kitett Oltáriszentség előtt imádkozzanak a hivek a Szent-Atya testi, lelki jólétéért s nemes szándékainak megvalósulásáért.

Igy válik majd ez ünnep Szentszéges Atyánk vigaszára s hűséges gyermekeinek öröme: a mi örömünk az ő ereje s az ő vigasza a mi dicsőségünk lesz.

Kelt Budapesten, 1908. évben, Kiskarácsony napján. Aláírva a püspöki kar minden egyes tagja.

POLITIKAI VILÁG.

A főispán büne.

Zákó Milán verseczi és pancsovai főispán ellen szörnyű vád nyert beigazolást; a legutóbbi községi választások alkalmával a pangermán jelölteket segítette diadalra. E miatt állásából elmozdították és tovább szolgálatába nem fogadja a kormány.

Elhunyt képviselő.

Varga Károly, Szabadka város első kerületének képviselője tüdőgyulladásban elhalálozott mult szombaton. Általános részvét kísérte sirjába. Varga Károly 1869—1882 közt is képviselte Szabadkát függetlenségi programmal; most pedig 1905 óta. Szabadka város második kerületének képviselője, Mukics Simon, az elhunynak mostoha fia volt.

Románok nagygyűlése.

A román nemzetiségiek vasárnap és hétfőn tartották meg nagygyűléstük Budapestben, hol elhatározták, hogy pártjukat országosan szervezik és e célra központi végrehajtóbizottságot, a kerületekben pedig bizalmi férfiakat hoznak működésbe. Azután a nemzetiségi képviselők tanácskoztak és határoztak arról, hogy a kormány és koalíció által tervezett házszabály-szigorítás ellen már csak azért is harcot indítanak, mert hiszen a bevallott cél éppen az, hogy a nemzetiségi obstrukciót tegyék lehetetlenné az országgházban.

A horvát helyzet.

Általánosan nyugodtabb szél kezd fújni a Dráva felől. Rauch Pál bán működését most már jó szemmel

nézik a horvátok is és biznak a sikerében. Azt mondják, hogy 35 embere lesz biztos az új választásokon és azután kezdhet tárgyalást az ottani szövetséges ellenzékkel. Ha ezek megint olyan hajthatatlanok, mint eddig voltak, akkor a bán már zsebében hordja a horvát országgyűlésnek másodszori feloszlását is a királytól. — A horvát vasutak nyelvével illetőleg azt hirtelik királyunk felől, hogy nem hajlandó ezt a kérdést újra bolygatni hagyni, mert annak idején a horvát főurak tették neki azon előterjesztést, hogy a Kossuth-féle vasuti javaslatot elfogadhassa. Ha a horvátok utólag megbánják ezt, arról ő már nem tehet, de a mit egyszer aláírt, az aláírva marad, míg ő él. — Megkérdezték a hírhedt Supiló urat, ki tudvalevőleg a legtöbb bünt halmozta össze, hogy a magyarokat és horvátokat gyűlölségre sarkalja, hogy hol szándékozik jelöltséget vállalni. Azt felelte, hogy még nem tudja; legszívesebben, ugymond, visszalépne a politikától, csak attól fél, hogy a horvátok gyanuba fognák, miszerint megfizette magát a magyar kormánytól.

A horvát jogpárt (a bán pártja) eddig 36 kerületben állított jelöltet, 20 jelölés következik a jövő héten.

Zovnejszky grófnő balesete.

A hárszabályok módosítása.

Erről beszél az egész politikai világ mostanság. Jól érzik, hogy a megszigorított hárszabályok által a képviselő honatyákat komolyabb viselkedésre lehetne szoktatni és komolyabb munkára szorítani, azért nem tetszik a terv azoknak, kik csak a szóbeszéd lovagjai és a zavaros halászsai. De a ki törvényhozó feladatát lelkiismeretesen fogja föl és akarja teljesíteni, az mind örömmel fogadja azt a törekvést, mely a magyar parlamentet ismét vissza felállítja arra a színvonalra, honnan a Lengyelék, nemzetiségiek és horvátok lerántották.

Egyelőre nincs lekötött határozat. A kormány sürgeti a jobb hárszabályokat, de nem csinál belője pártkérdést, Wekerle, Apponyi s Andrassy azt mondják, hogyha be nem látják az urak a módosítás szükségességét, hát ne nyuljanak hozzá, de ha belátják, akkor meg csinálják meg úgy, hogy igazán segítve legyen a bajokon.

A tervezetben nincs arról szó, hogy bárkit is megállítsanak a beszédében és kötelességeinek teljesítésében; nem klotürös a javaslat, nem szájkosaras. Csak arra vetnek sulyt, hogy a mi sürgős az állam és a nemzet szempontjából, azt egy pár közönséges legényke meg ne akasztja. Erre szolgálnak az új rend szerint való tizenhat órás ülések. Sürgős ügyeknél ugyanis a képviselőház reggel kilencz órától délután ötig tárgyal, azután lenne két órás szünnet, mikor héttől ismét folytatják a tárgyalást hajnali három óráig.

Hogy valamely ügyről megállapítsák a sürgösséget, ahhoz százötven képviselőnek írásbeli indítványa kell és a szavazatok kétharmada.

Ezen főbb pontokban biztos többsége van az újításnak; csak abban van nézeteltérés, hogy mely ügyeket vegyenek ki mint kivételeket az újított hárszabályok hatása alól. A kormányzati szempont minden kivételt rossznak tart, de a függetlenségi párt egy része viszont ki akarja venni a közösügyeket, a katonai kérdéseket és a költségvetést. A néppárt pedig mindent kivenne, míg az új választói törvény nincs megszavazva. Ez is, az is sulyos politikai hiba volna. Kossuth és Andrassy minden erejü-

ket megfeszítik, hogy a háborgó kedélyeket megnyugtassák, de ez eddig nem sikerült.

A hárszabályok módosítása szorosan összefügg az új választási törvénnyel. Sokan követelik, hogy a kormány végre ismeresse meg a szándékait. De a kormány még nem látja ennek idejét itt. Így nem csuda, hogy a legképtelenebb híresztelések is hitre találnak a közönség körében. Például a nemzetközi szociálisták világáig kürtölték, hogy a kormány javaslata némely embernek több szavazati jogot is adna, kettőset, vagy talán hármasat is. A kormány csak annyit mond rá, hogy ez nem igaz, de viszont nem mondja meg, hogy mi hát az igaz. A nemzetközi szociálisták mégis tartanak az ugynevezett plurális szavazati rendszertől és ezzel fenyegetik meg az államot, hogy nyomban általános sztrájkot rendeznek, ha a javaslatban kettős szavazatokról is lesz szó.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése.

Szardán délelőtt ült össze a főrendiház és megszavazta a képviselőházból átküldött javaslatokat, közte a kiegyezési törvényt is. Nevezetesebb felszólalás nem akadt.

A képviselőház ülései.

Éppen, mikor arról van szó, hogy szigorubb hárszabályokkal a törvényhozás folyamát rendes mederbe tereljék, akkor támad kedve néhány különálló honatyának, hogy a rendes menetet is megakasztja. Az ujoncz-javaslat van napirenden. Nincs benne semmi új, semmi szokatlan, semmi változás az előbbi évekhez képest. Mégis valóságos obstrukciót folytatnak ellene. Pedig jól mondotta Ugron Gábor, hogy a rendes ujonczlétszám megszavazása becsületbeli dolga minden többségnek, mert fegyveres védelem nélkül csak nem hagyhatjuk hazánkat. Azonban kevés fogantja van a komoly beszédnek manapság. Megmutatta ezt mindjárt pénteken Lengyel Zoltán, a ki teljes három órát beszélt egyhuzamban. A katonai ügyekről keveset mondhatott, de azt igazán sikerült bebizonyítania, hogy igenis szükség

van a hárszabályok olyan módosítására, melynél fogva az ilyen hadarásnak gátat lehessen állítani. Utána Nagy György és Bozóky Árpád (két kilépett függetlenségi) majd Brdicsák oláh beszélt, persze a javaslat ellen. — Szombaton Molnár Jenő, Mezöffy Vilmos és Farkasházi Zsigmond beszélt ki az ülést. Valaki azt hihette, hogy izraelita országgyűlés folyik Budapesten, ki idegen létére e napon a tárgyalást meghallgatta. Mert nemcsak személy szerint voltak zsidók a kedves urak, hanem az eszük járása szerint még inkább. Kivált az utolsó csupa geszeftről handabandázott, mondván, hogy az állam a nagyvállalkozóknak busás jövedelmet ad, de a kisebb zsidó-iparosokat nem juttatja állami bakkancsok szállításához! És ez fáj neki, mármint Farkasházinak, Fischernek!

Hétfőn Benedek János újra elmondotta azt a beszédet, mit 1905-ben tartott Tisza ellen. Jó ízű kacagás fogadta a közismert meséket, mikbe alig, hogy belefogott. a teremszolgák már tudták és mondták a folytatását. Mégis kihuzott a ne izet drága idejéből 3 teljes órát. Hiszen nem volna baj, kis nevétség az országzásban sohase árt, de ne olyankor szolgáljon valaki a paprika jancsi szerepében, mikor az országgyűlésnek annyi temérdek volna a dolga a nép és közjólét tekintetében. Benedek után még Pető-Pollák Sándor támadta a kormányt és sürgette, hogy a katonai perekben is czivil-üggyvédek lehessenek védők a hadbiróság előtt. Ennek az ügyvéd urnak, ugylátszik nagyon rosszul megy az irodája!

Avagy nem feltűnik az minden kedves olvasónak, hogy ezt a kormányt most legélesebben a zsidók támadják!? Nem talán Apponyi Albert és Günther Antal fájnak nekik!? Egy kis tiszta református kormány jobban esnék, ha már tiszta zsidó nem lehet az apostoli magyar király kormánya!?

A keddi napot hárszabályvitákkal lopták el a fészkelődő honatyák és csak két ember beszélhetett az ujoncz-javaslat ellen. Bródy Ernő demokrata és Pop-Csicsó István román sürgettek reformokat a hadseregben.

Astma

nehéz lézésben szenved, kik a fulladás miatt feküdni és aludni nem tudnak, lábuk dagadt, léposókat alig tudnak hágni, mert megáll a lélegzetük s azzal azivobogásban szenvednek, a meleget alig bírják, annak egyedüli megmentője a számtalan hálalevél által megköszönt Astma elleni szer. Ezen szer rövid használata után a szív rendesebben működik, legrövidebb idő alatt könnyebbülés áll be s annak hosszabb használata után majdnem teljes a gyógyulás.

Egy nagy adag ára 9 K.

Továbbá kitünő szerek!!

vizkórságnál, gyomorhaj és étvágytalanságnál, tüdőbaj, mellfájásnál

— Megrendelések intézendők: —

BALLA SÁNDOR gyógyszer-tárához

Hédmezővásárhely. 52.

lyan módo
a az ilyen
esen állítani.
és Bozóky
(ggettenségi)
szélt, persze
mbaton Mol-
nos és Far-
zélte ki az
hogy izra-
Budapesten,
a tárgya-
rt nemcsak
sidók a ked-
szük járása
ált az utolsó
dabandázott,
m a nagy-
vedelmet ad,
osokat nem
szállításá-
armint Far-

os újra el-
mit 1905-ben
tü kaczagás
éket, mikbe
eremszolgák
k a folyta-
uzet drága
Hiszen nem
az ország-
ne olyankor
rika jancsi
szágyulés-
na a dolga
etében. Be-
ollák Sándor
s sürgette,
n is civil-
ddők a had-
ügység ur-
osszul megy

az minden
ezt a kor-
a zsidók
Apponyi Al-
fájnak ne-
rmátus kor-
már tiszta
toli magyar

bályvitákkal
onatyák és
tt az ujoncz-
nő demok-
ván román
adseregben.

!!
mál, tüdő-
szertárhoz

Mínt hogy azonban király és nemzet megállapodtak abban, hogy 1910-ig katonai kérdések még nem bolygathatók se innen, se tülről, az ilyen beszédek hasonlóak a tengernek kanállal való kimerítéséhez. Nem csuda, hogy a ház igazán türelmetlenül hallgatja az értéktelen felszólalásokat.

Szerdán már annyira elment kedvük képviselőinknek az ujoncz-javaslat tárgyalásától, hogy alig verődtek össze huszan a felszólalók meghallgatására. Azaz hogy csak Leitner Adolt sürgetett demokratikus és szociálista reformokat a hadseregben, több fölszólaló nem akadt, az általános vita véget ért. Markovics Iván, Lengyel Zoltán és Farkasházi elmondották a zárószót, ezzel letelt a tanácskozás ideje. Még Andrássy miniszter jelentette be egy régebbi interpelláció alapján, hogy a csernovai vérengzés dolgában fegyelmi vizsgálatot indított Andaházy Pál főszolgabíró ellen.

Csütörtökön Jekelfalussy miniszter válaszolt a felszólalóknak és miután sok tekintetben javító intézkedést ígért a hadseregben és honvédségnél, a képviselőház az ujoncz-javaslatot megszavazta.

Az országgyűlés egyeztető bizottsága Dessewfy Aurél gróf elnöke alatt szerdán ülést tartott és a ki-egyezési javaslatokat, miket képviselőház és főrendiház már megszavazott, szentesítés végett a király őfelsége elé terjesztette.

TÁRCZA.

Reggel.

*Fürge kis menyecske
Aranyos kedélylyel,
Szeretlek én téged
Lelkem örömevel.
Gyönyörűség nézni
A te fürgeséged,
Gyönyörűbb a szívnek
Nagy jólelkűséged.*

*Derül a szobácska,
Ajtó, ablak tárva,
Tisztogató angyal
Kereken bejárja,
Tisztogató angyal
Nyomában ott szárnyal
A hajnali szellő
Aranyos sugárral.*

*Ott kisérem én is
Epekedő szemmel,
Nem bírok a vágygyal
Nem bírok szívemmel.
Repülök, megáldom,
Csókkal eltetézem,
Mert az a kis angyal:
Az én feleségem!*

Jékey Aladár.

Mária Terézia.

Mikor még élt az atyja e fontos királyi hölgynek, de már el volt határozva, hogy ő öröklje a trónt, mindig csak jó tettekre, újabb és újabb kegyekre unszolta az uralkodót Mária Terézia.

— Látom, hogy maga csak azért lesz királynő, hogy a jót gyakorolhassa — szölt hozzá egykor atyja.

Mire Mária Terézia böles megfontolással felelte:

— Ha erre nem gondolnék, elviselhetetlen volna rám annak a tudatnak terhe, hogy férfinak való koronát tegyek a fejemre.

Furcsa udvari szállító.

Egyik bádeni nagyherczeggel történt meg, hogy lovai megbokrosodtak az utban és aligha nem döntik halálos veszedelembé a főurat, ha egy bátor férfi meg nem markolja a zablájukat és térdre nem gyötri azokat. A hálálkodó nagyherczeg, miközben megmentőjének két kezét szorongatta, kérdést tett, hogy mi a foglalkozása? Amaz felelte, hogy kalmár. „Nos, akkor kinevezem ezenel udvari szállítómmak!” és más jutalmat is adott neki. Mikor azután az udvarnagy hivatalos irást állított ki a mentőnek az új rangjáról akkor derült csak ki, hogy ama kalmár nem mással, csak ócska ruhával, tört üveggel és vasakkal kereskedik. Szóval zsbárus volt és — udvari szállító!

Becsület dolga.

Turenne híres francia hadvezérről sok bájos apróságot irt fel a krónika, mik szép világitásba helyezik a hadi szerencse ezen kedvelt alakját. Ime az egyik mutatóba: Egyik kis város lakói meghallották, hogy Turenne a hadseregével keresztül akar vonulni városukon. Számba vették a rettenetes pusztítást, mik ilyen átvonulásnál földeken állatokban és pinczékben elkerülhetetlenek, követséget köldöttek hozzá és 100,000 tallért kínáltak neki, ha utját más felé veszi. Turenne így felelt a delegátusoknak:

— Nem engedí a tiszta lelkiismeretem, hogy elfogadjam az ajándékokat, mert nem is volt szándékom, hogy arra menjek!

Formás ajándékozás.

Ezt is Turenneről mondja a krónika:

Volt a hadvezér tisztjei közt egy, ki szegénysége miatt nem birt jó lovat venni. Hogy rajta segítsen, de meg se pirítsa, a tábornok ebédre invitálta a tisztet és ebéd után így szölt hozzá:

— Lássá ifju barátom, mikor fiatal voltam, mindig a fürge loért rajongtam, de most már nagyon fárasztanak az ilyenek. Volna hát egy kérésem. Cserélje el velem a maga, nyugodt, öreg paripáját.

A meglepett tiszt meghajította magát, mire a tábornok neki adta a legjobb háttaslovát és magának vette a vén remondát. A tiszt váltig csak azt hitte, hogy ő tett szolgálatot a hadvezérnek.

A szökött katona.

A hétéves háboruban történt, hogy Frigyes porosz király egyik katonája hűtlenül elhagyta a zászlót, megszökövén. Azonban elfogták és a király elé vitték.

— Miért hagytál el? kérdezte őt Frigyes.

— Felsőged ügyei rosszul állanak, jobb lesz, ha idejében szököm...

Aznap éppen a rossbachi döntő csatára készült Frigyes. Bizott a sikerben és így válaszolt a gyáva katonának:

— Várhatsz még egy napot? Ha holnap megfordul a dolgaink állása, akkor együtt szökünk.

A bomba.

Stralsund városát ostromolta XII. Károly svéd király és e közben leültette titkárát, hogy levelet irasson főemberének. Irás közben a városi védőágyuk egyike bombát vetett az ostromló seregre és egyik bomba éppen a király szobájába hatolt a tetőn keresztül. A ház erős rázkódást, a gerendázat sok sérülést szenvedett, de a királyi szobát más nem háborgatta, csak a nagy robaj maga. A titkár kezéből kiesett a toll!

— Mi lelte önt? — kérdezte a király a legnyugodtabb hangon:

— Miért nem ir tovább?

A titkár azonban csak e szókat volt képes mondani:

— Ah, felség, a bomba, a bomba!

— Kedves barátom, először is nem volt két bomba, hanem csak egy bomba; másodsor mi köze annak a bombának ahhoz a levélhez, melyet én diktálok? Tessék csak folytatni!

A lecsapott kar

Rudolf sváb herczeg ellenesászár akart lenni a német római birodalomban. Az 1080-ik esztendőben Merzeburg mellett döntő csatára került a sor, melyben Bouillon Gottfried herczeg, a későbbi jeruzsálemi király is részt vett és éppen ő kényszerítette Rudolf herczeget páros viadalra és levágta neki a jobb

karját, egyébként is halálos sebeket osztva neki. Mikor a sváb herceg a halálra készült, szomorúan nézte a mellette fekvő levágott kart és felsőhajtott: „Éppen azt a karomat vágta le, melyet magasra emeltem, — mikor Henrik császárnak hűségét esküdtem!”

A pillantás hatalma.

II. Frigyes porosz királyról beszél, hogy szemében volt valami varázs, — melylyel ellenfelét zavarba hozni és lefegyverezni volt képes. Kétszer is sikerült neki így az életét megmenteni. Egyszer egy komornikja, boszúból vagy bérért, mérgezett italt szolgáltat fel neki reggelijéhez. A király élesen a szolga szeme közé nézett, mintha átfurni akarná tekintetével. A bűnös szándékkal teli ember, pedig el volt szánva a gonoszra, megrémülten kiejtette kezéből a tálcát, térdre rogyott és mindent megvallván az uralkodónak, bocsánatért esengett. A király nevetve mondotta el feleségének és azt is, hogy esze ágában se volt gyanakodni arra a szolgálóra.

Csak éppen megnézte magának. — Másik esete Pirna mellett Szászországban történt. Terepet tanulmányozni egyedül járt a földeken, mikor észre vette, hogy egy horvát származású katona (ilyenek jócska számmal szolgáltak Frigyesnél és harcoltak felkent királyuk, Mária Terézia ellen!) talán boszúból ráemeli fegyverét és éppen elakarta sütni. Lesújtó pillantással végig mérte a gaz ficzkót, megfenyegette görcsös sétatbotjával és nyugodtan elhaladt mellette. Hogy annak az orvtámadónak mi lett a fizetsége, azt nem tudjuk, de rávaló hónapban Frigyes az összes horvátokat elbocsájtotta szolgálatából, noha sokan közülök generálisok is voltak. Többé nem bizta rájuk magát és ügyét!

UJDONSÁGOK.

Az apai áldás. Mikor Wölfling Lipót annak idején az uralkodó családból kilépett, hogy egy színelőadót feleségül vehessen, arra kötelezte magát, hogy soha többé Ausztria határát át nem lépi. Mégis utóbb, mert nagyon kérte, a királyunk megengedte neki, hogy utolsó bucsura ellátogathasson atyja betegágyához és tőle atyai áldást kérhessen. Minthogy azonban a toszkánai nagyherceg váratlanul hunyt el, Wölfling Lipót nem mehetett el hozzá. A temetésére se ment el. Ismerősei úgy beszélnek,

hogy atyja halála óta buskomor lett az egykori főherceg lelke, mert atyjától, kit nagyon szeretett, bucsút se vehetett utolsó órájában. Említeni való még, hogy a nőt, ki miatt Lipót főherceg annak idején rangjáról és vagyonáról is lemondott, Wölfling Lipót már korábban elhagyta és törvényesen el is vált Adamovics Vilmától, hogy másik leányt, egy bécsi házimester gyermekét, vehesse feleségül.

Hivatalos névváltozás. A belügyminiszter, királyunk és a főgondnokság együttes hozzájárulásával hivatalosan megállapította, hogy ezentul a helvét hitvallásukat nem miként eddig evangélikus reformátusoknak, hanem csak egyszerűen reformátusoknak kell mondanunk és inni.

Uj magyar egyetemek. Szeged város küldöttséget jaratott Apponyi Albert grófnál, mint a közoktatás miniszterénél és arra kérte, hogy a tervezett harmadik magyar egyetemet okvetlenül adja oda Szegednek. A miniszter azzal válaszolt, hogy ő nem egy, hanem három új magyar egyetemet akar felállítani az országban és ezek közül biztosan kap egyet Szeged, ha nem is a harmadikat. Ugy látszik, elsőbb Kassa, azután Pozsony kap új főiskolát és ötödik a sorban lesz Szeged.

Meggyújtott magyar zászló. A zágrábi posta-palotán lengő magyar zászlót egy züllött, Samargia Milán nevű harminczkét éves napszámos petroleummal leöntötte és meggyújtotta. Meglátta ezt egy Pea Pál nevű hajógépész, rátámadt a gaz horvatra és jól elverte. A rendőrség a gonosztevőt elfogta, Pea Pál ellen azonban nem indítanak eljárást a verések miatt, mert hazafias felbuzdulásban cselekedett. A fiumei magyarok pedig gyűjtést indítottak meg, hogy a derék gépésznek emléket adjanak át. Samargia büntetése felől jövő héten határoz a bíróság.

Toselli körutja. A szász királynak elszökött feleségét egy Toselli nevű zongorás bírja most nőül és ketten együtt járnak be Europa városait, hogy hangversenyeket tartanak és pénzt keressenek. Ugy látszik, a zongora «művész» ur nem nagyon bizik a tudományában, inkább a szenzációra spekulál, mikor az egykori királyasszonyt czipeli magával a körutjára. A német császár egyenes kivánságára azonban arról értesítették Tosellit, hogy a birodalmi székvárosokban nem

fog engedélyt kapni hangversenyre, ha mostani felesége is vele lesz; Szászországban pedig még akkor se, ha magányosan jön. Helyes! Nincs szükség botrányokra. Férjüktől megszökött asszonyok még akkor is kuczukba bujjanak a világ elől, ha koronás házasságokat törtek meg; vagy talán annál is inkább!

A pusztaszeri ünnep. A nyáron rendezett nagyszabású pusztaszeri Árpád-ünnep ötezer korona jövedelmet nyújtott a kiadásokon felül. Ezt az összeget most elteszik, hogy belőle mindig jókarban tartassák azt az emléktemplomot, mely Pusztaszeren a hős első fejedelmét nevével örökíti meg.

Az istenek alkonya. Ilyen hangzatos cím alatt megint egy magyarfaló könyvet csempésztek be hozzánk, illetve a német nemzeti-ségi vidékekre a bécsiek. Ez már a második, első volt a katekizmus. Ebben is, abban is, hitvány és alattomos módon zavargásra csábítják a németeket és gyűlölködésre a magyarok ellen. Arra titnítják őket, hogy köpjenek ki a magyarok előtt az utcán és emelkedjenek a német nemzeti öntudatra. No, szép egy öntudat, mely kiköpésben nyilvánul meg! Azok az istenek, kiknek immár bealkonyodik, persze mi volnánk, magyarok és azok az új istenek, kiknek meg a csillagjuk most jön fel, a németek volnának. Lueger pénzén és kezéből valók ezek a magyarfaló nyomtatványok, kik megrontani czélozzák a magyarországi németeket és ellenségévé avatni a barátikat. A hirhedt bécsi polgármester most ugyan beteg és hivatalába se jár, orvosai a legrosszabbtól tartanak. De arra mindig ráér és mindig elég egészséges, hogy a magyarok husába harapjon.

Az orosz költő sorsa. Pétervárott él egy jeles orosz költő, Andrussov a neve. Pár hét előtt rátörtek a zsandárok, a vár börtönébe czipelték és vasba verték. Utóbb kiderült, hogy ártatlan, tehát szabadlábra helyezték. De addigra a szegény fiatal ember féloldali gutaütést szenvedett és elméje is elborult. Most élő-halott, többé nem dalolhat...

A kolera. Hedszászban, hol szent helyet tartanak a mohamedánusok és most sokan zarándokolnak oda, a kolera növekedésben van és attól lehet tartani, hogy a veszélyes járványt mindenfelé elhurcolják az oda tuduló törökök, arabok.

Hibásbeszédük gyógyítására a piaristák pesti gimnáziumában iskola van, melyet a város is segít. Az új tanfolyam február 3-án kezdődik. Jelentkezni Skultéty József tanár lakásán lehet (Budapest, József-körút 15.) Skultéty római katolikus pap. A tanfolyamon fizetni nem kell!

Az ózdi rablógyilkosság teteseit még nem sikerült kinyomozni. Az eddig letartóztatott gyanúsítottakról mindig kiderült, hogy ebben a bűnben ártatlanok, noha más van rovásukon elég. Ujabb adatait azonban annyira fontosnak tartja az ügyészség, hogy a gonosztevők kézrekerítését jövő hétre biztosra veszi.

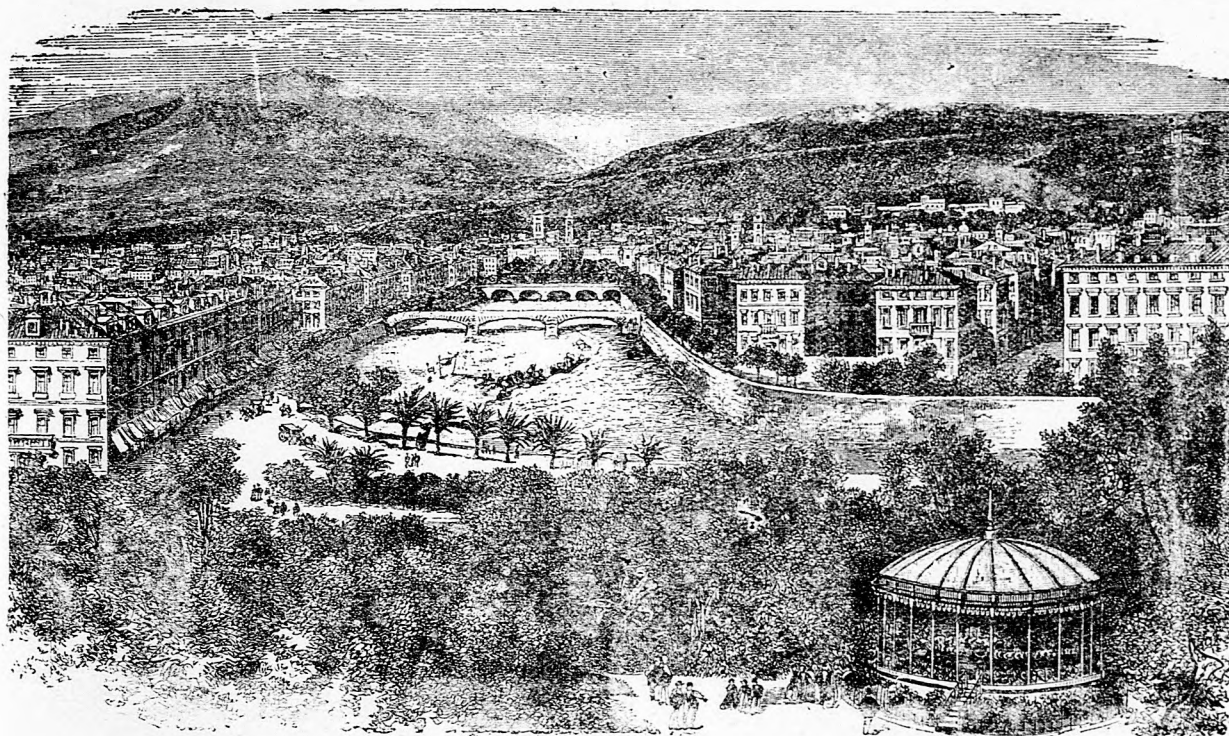
Thury Sándor esete. A múlt

és igaz gyászszal eltemették. Szücs János az egész környéken köztiszteltetben állott, egyszerűségeért és páratlan jó szívéért mindenki szerette. Az ottani függetlenségi pártnak hosszú ideig vezetője volt és a legutóbbi nemzeti ellenállásban is jelentős szerepet vitt.

A kis áldozat. Zvolena Éva lázirtványi asszony úgy ment férjhez Mahó János napszámoshoz, hogy egy másfél éves leánykát vitt a hozományba, mely leánykori törvénytelen szerelem gyümölcse volt. Ezt a kis porontyot aztán anyja-anya folyton kinozta, végre a bésztális asszony meg is fojtotta. A bűnösök most a trencsényi börtönben várják méltó büntetésüket.

egri püspöktől nagy vagyont örökölt, az ottani Lehel-kávéházban kikapta forgópisztolyát és a társaság közé lött. Szerencsére senkit sem talált el, hanem hamarosan kerekelt oldott. Azonban a megijesztett közönség utána iramodott és miután a nagytemplomnál utolérték, jól el-lazsnakolták az örömeiben meghibbant patikárust. A vérszesen jajgató embert végre is a rendőrség ovtá meg a nagyobb bajtól.

Regisi Szent Ferencz művei. Istennek hálát adva, az egyesület előljárósága a következő sorokat közölheti: 1905-ben 1050 szegény házaspár fordult hozzá segítségért, kik közül 895-öt lehetett a házasság szentségében részesíteni. 786 ház-

Nizza, a gazdagok telelő helye.

év nyarán, mint ismeretes, kizárták a honvédhadapród iskolából Thury Sándort, mert arra biztatta társait, hogy vegyenek le egy csónakról egy sárgafekete zászlót. Éppen a tiszti kinevezés küszöbén érte ez a baj Thuryt, kinek ezzel felfordult volna az egész életpályája. A király azonban — mint a honvédelmi miniszter a képviselőházzal tudatta — megkegyelmezett az ifjú katonának és kinevezte hadnagygyá.

Halál a szószéken. A csanádmezei Apátfalva község hatvan éves plébánosa, Szücs János meghalt, mint a jó katona: a harcmezőn. Éppen vasárnapi prédikációját tartotta, amikor szélhűdés érte és a jó öreg pap holtan rogyott össze. Hívei levítették

A mulatság vége. Zsivanovics Tódor pancsovai lakosnak elfogyott a pénze a mulatságon, hazarohant hát és pénzt követelt fiatal feleségétől; mivel pedig az asszony ellenkezett, ráfogta fegyverét és lött. Az asszonyka nyomban meghalt. A férj megrémülten nézte a rémes tettet, csakhamar magára fordította a puskát és agyonlőtte magát.

Kirabolt község. Tótvárad aradmezei község pénztárát a viszonyokkal ismerős emberek felfeszítették és belőle hatezer koronát elraboltak. Kézre még nem kerültek.

Az öröm — majdnem öl. Szele Lajos jászberényi gyógyszerész azon való örömeben, hogy elhunyt nagybátyjától, Szele Gábor

ság-előtti gyermeket törvényesítették. Magyarországról 521, a római szentszéktől 21 dispencziót eszközöltek ki. Nyolcz szegény házaspárt a halálos ágyon lehetett a szentségbe juttatni, kilencz polgári kötést keresztény házasságra átváltóztatni. A pártfogásba vett szegény házaspárok nemcsak magyarok voltak, hanem Ausztriából és a külföldről is sokan. A legidősebb vőlegény 74, a legidősebb menyasszony 72 éves volt. Egyik házaspár már 30 évet élt vadházasságban együtt. Két hitehagyott katolikust az egyházba visszavezettek, ugyancsak odasesítették 45 más vallásút. 34 felnőtt ember megbérmálkozott; 12 szegény lány intézetbe került, 46 szegény fiú teljes ellátás-

bán részesült, ötven pedig egész napi foglalkozást kapott.

Bécsen, Budapesten és Prágán kívül, hol már régtől együtt működnek az egyesületek, közeli életbelépésre van remény Triesztben, Grácban és Brünnben. Az egyesület megkéri a ft. plébános urakat, hogy a szegényeknek szükséges okmányokat kegyeskedjenek ingyen kiállítani, valamint a legszegényebb párokat ingyen esketni. Minden olvasót pedig arra kérnek, hogy jótét adományokkal, de leginkább imádsággal támogassák az együletet a nehéz, de Istenért szívesen vállalt munkában.

K. K.

A belga király betegége.

Lipót belga király sarka körül üszökben szenved, mely mindig feljebb terjed. Nagy fájdalma miatt már magányosan felállni sem tud. Az orvosi tudomány — tekintettel a király agykorára — az üszög terjedésének gátat vetni nem tud.

A miniszterelnök főajtónállója.

Harminczhat esztendő óta, akárhogy cserélte-berélte is gazdáját a magyar miniszterelnökség, mindig csak az ősz Szincsák Mihály maradt ott főajtónállónak; harczolt ő különben a magyar szabadságharcban is és 47 év óta szolgálja az államot. A király most ezüst érdemkeresztet küldött a jó öreg szolgának elismerése jeléül.

Ügyvédből barát.

Különben papból lett az ügyvéd is. Még a hatvanas években történt, hogy Scharfenreiter József nagyvárad i. kath. káplán kilépett az oltár szolgálatából és megnősült. Nevét megváltoztatta Sárreitre, foglalkozását pedig az ügyvédire és Szeghalmon telepedett le. Sárreiti most visszalép a papi rendbe, kapuczinus óhajt lenni, feleségétől elváltan, megint az oltárunk szolgálni. Kérését Rómában még nem intézték el, de Sárreiti már bekéredzett a kapuczinusok nagyvárad i. kolostorába, hol lelki gyakorlatokat végez. „Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak szíve vissza!”

Uj egyenruha. Régóta tervezik, hogy a közös hadsereg gyalogsága új egyenruhát kapjon, mely sokkal világosabb szürke volna, mint az

eddigie. A mostanig használatos sokszínű hajtóka elmarad és helyette a gyalogság minden ezrede meggyvörös, a vadászcsoport füzöld, az utász sötétzöld, az élelmezési kék hajtókat kap és a zubbony vállszalagjára meg a sapkára felvarrják az ezredek számát, mint a honvédségnél máris divatos. A gyalogsági tiszt egyenruháját is megváltoztatják. A bakatiszt a legénységéhez hasonló szürke sapkát aranyrózsával, szürke zubbonyt és nadrágot kap; a sárga rojtos tábori bőrv helyett sima fekete lesz a bőrvük és az eddigi fényes nikkeles kard helyett feketére befuttatott rövid kardot rendszeresítenek. A hadügyminiszter az új egyenruha tervét most terjesztette a király elé és nem sokára életbe lép az új öltözködés.

—

Országos Jubileumi Zarándoklat

Lourdesba a boldogságos szűz Mária megjelenésének 50 éves évfordulója alkalmából. Főtisztelendő dr. Prohászka Ottokár megyés püspök ur Öméltósága védnöksége és Nagyságos és főtisztelendő dr. Giesswein Sándor kanonok, a »Szt. IstvánTársulat« elnöke stb. vezérlete, főt. Kompaneck József esperes, főt. Ferencz plébános és főt. Pasztorek József plébános urak segédkezése mellett. Indulás: 1908. márcz. hó 16-án A.) Utirány: Budapest — Fiume-Velence — Milano — Vintimille — Lourdes-Marseil e — Genova — Padua — Velence — Fiume — Budapest. III. oszt. 205 kor. II. oszt. 395 kor. I. oszt. 500 kor., a mel. összegben 8 napi szállodai ellátás is bennfoglaltatik és pedig Lourdes 4 nap, Padua 1 nap, Milano 1 nap, Marseille 1 nap, Genua 1 nap. B.) Utirány: Ugy mint fent Lourde-ig, vissza Genov — Pisa — Róma-Loretto — Fiume — Budapest. II. oszt. 250 kor. II. oszt. 450 kor. I. oszt. 650 kor., a mely összegben 11 napi ellátás is bennfoglaltatik és pedig Milano — Marseille — Genova 1 — 1 nap, Lourdes 4 nap — Róma 4 nap. Részletes programok a következő helyeken kaphatók: Főtisztelendő Fehér Ferencz plébános Ebed (Esztergom), főtisztelendő Benyács István plébános Csacza (Trencsénm.), főt. Pászterd István plébános Tököl, (Pestm)

Magyar fésüs kos.

Panaszkodunk, panaszkodunk mi gazdák eleget és bizonyára van is okunk rá nem kevés. De azért mégis csak haladunk kétségbe vonhatatlanul minden téren. Csak gondoljunk egyebek közt a mi régi birkáinkra,

azok gyapjutermelési képességére és nézzük, hogy ma már — ha nem is mindenütt, de sok gazdaságban — minő pompás juhokat találunk.

Mult héten volt alkalmunk egy ilyen diszpéldányt látni ismét. A juhtenyésztés főhaszna a gyapju, az okszerűen gazdálkodó tenyésztőnek tehát arra kell igyekezni, hogy juhái minél több gyapjut adjanak. És ilyen okszerű tenyésztés sikerét dicséri a látott magyar fésüs kos is. Tudjuk, hogy a közönséges birka feje és lábai kopaszok, itt tehát nincs gyapju, a bőr pedig simán feszül meg az állaton, tehát csak olyan felületről adhat gyapjut, mekkora az állat terfogata. Am a nemesített magyar fésüs juhnál éppen csak a száj és orr körül nincsen gyapju, azontul egész a kör néig sűrű gyapjuval van borítva. Sőt a bőre sokszoros ránczot vet, melybe kifeszítve sokkal nagyobb állat is beleférne, tehát a gyapju is jóval több, mint a mennyit a juh nagysága után várhatnánk!

Szaporá tehén.

Ritka, sőt alighanem páratlan az a szaporaság, melyet egy Urech nevű svájcz gazda ért meg Gonterschwillben a tehenénél. Ugyanis egy nyolcz esztendő anyáállat nem kevesebb, mint négy élő borjut hozott a világra! A borjuk sulya az elléskor összesen 62 kiló volt; kettő közülök bika, kettő pedig üsző. Mind teljesen egészségesek voltak, egyik azonban hat napos korában köldökgyulladás következtében eldöglött. Megjegyzendő még, hogy az ujszülöttek egészen normálisan voltak kifejlődve, csak hogy kicsinyek voltak.

A tehén ezelőtt már három izben borjadzott, de mindig csak egytet. A mostani ellés előtt szembe-tünőleg lesoványodott, a minek okát különben a jármozásban is keres-

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt

akar fölvenni forduljon a Kisbirtokosok Orsz. Föld-hitelintézetéhez Budapest V., Géza-utca 2. (saját ház.) Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczéja azonban, hogy a közép és kisbirtokoson segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsönkö-rüli teendőt ellát. Kölcsönöket a földbirtok fele értékeig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben, bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4% os és 4 1/2 % os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4 1/2 % os kölcsönök egyik módzata minden levonás nélkül készpénzben fiztetnek ki. Akinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

hetjük, mert ez Svájcban elég gyakori szokás. A négy borju megellése harmadfél óra alatt ment végbe. Annak idején csak egy izben került bika alá, nevezetesen november 29-én, míg az ellés a következő év augusztus 25-én történt. Ellés után tíz liter tejet adott a tehén, de természetesen még más tehenek teje is kellett a négy borju, illetve már csak három táplálásához.

Ezt a csodatehenet, három élő borjával, most sok környékbeli gazda megy megnézni. Svájcban még nem emlékeznek hasonló esetre.

MAI KÉPEINK.

A keresztések vagy a kiegyezés következményei. No, ehhez a képhez ugyan fölösleges minden magyarázat. De nagyon igaz egy kép! A kiegyezés „sikeres” megkötése után „kereszt-t”, jó nagyot kap minden főpolitikus, kinek abban része van. De akármekkora is az ő keresztjük, ha akár eltakarná az egész emberüket fejtől lábíg, csak nem volt akkora, mint a magyar népé, a ki a kiegyezés minden következményét nyögve-izzadva a hátán cipelni. De ha már megkaptuk a magunk keresztjét éppen úgy, a hogyan a jeles kormányférfiak megkapták a magukét, segítse nek is rajtuk jó politikával a másik oldalokon, hogy a magyar nép az ő rettenetes nagy és súlyos keresztjei alatt meg ne szakadjon!

Zovnejszky grófnő balesete. Végzetes szánkózás lett volna ez ősi lengyel grófnőre az, melyet képünk mutat, ha a Gondviselés, kit segítségül hívott, az utolsó pillanatban meg nem menti. Kastélyából a faluba indult a jótékony hölgy beteget látogatni, de lovai a rossz uton megbokrosodtak és a szánkót felborították. Kiséretében volt inasa és kocsisa, azok kibuktak és hiába loholtak a szánkóban akadt grófnő segítségére, kit a megvadult lovak a jegen, kövön át jó darabra hirczoltak magukkal. Már-már a Visztula zajlásába is ragadtak volna, ha meg nem könyörült asszonyunkra az Úr Jézus, kinek nevét folyton kiáltotta. Az utolsó perczen elszakadt ruhája és ő megszakdkult. Ló és szánkó azonban odaveszett.

Az indiai fakir kinlódása. Vannak igazi és vannak utánzó fakirok. Ezen utóbbiak nem sokban különböznek a mi bűvészeinktől, csepürágóinktól, nem is kell rájuk sok gondolatot vesztegetni. Az igazi fakirok rettenetes önkínzásáról azonban még a tudomány sem tudja megállapítani, hogy micsoda benső, lelki erő teszi őket képessé eme kínok elviselésére, minőt például mai képünk is mutat. Ez az indus szögekkel kivert deszkára nyugtatja tagjait és mellette égő tüzből vett sima hamuval dörgölgeti be testét. Megborzad a mi hátunk csak gondolatjára is ezen kinnak. Mert a szögek valóban belemélyednek húzába és a sok forró hamu miatt folyton hámlik a bőre. Hogy mivégre ez az önkínzás? Biz kenyérkereset az, semmi más. A kínokban elalélt fakirról elhiszik szegény indus felebarátaink, hogy belelátanak a mennybe és üzeneteket is hoznak a tulviláról. Azért a tehetősök állandó fakirt tartanak maguknak, kik tanácsért fordulnak a pogány mitológia isteneihez és ők a szerint cselekednek üzleti vagy családi ügyeikben. Ha a fakir nem kap rendelést ily álomlátásra, kifekszik a nyílt utcákra, hol az arra járók — mint szent alvót — tisztelettel nézik őt, világot se háborgatnak, sőt a melléje tett kis edénybe pénzeszké is adnak. A legjelesebb angol orvosdoktorok vonta már vizsgálat alá ilyen fakirt, hogy megtudják kinjainak titkát, de nem találták meg. Azt mondják, hogy a férfiak képesek maguknak a fájdalom-nélküliséget szuggerálni. De az ilyen magyarázat nem fogadható el, mert ez — ha igaz volna — még nagyobb csuda volna, mint maga a kínok kiállása!

Nizza. E kies fekvésű város volt eddig a gazdagok téli paradicsoma. Ott soha sincsen fagypontra a hőmérő és télen se ritka a 20 fokos meleg. Megfordul ott évenként tizenöt ezer idegen is. Persze csak a tehetősök, mert az élet ott drága annál is inkább, minthogy dolgot nem visz oda magával senki az unalom remété pedig csak költséges szórakozás üzi el tartósan. Különben a város nemcsak szállodákból és színházakból áll; van Nizzának élénk kereskedelme, sok gyára, számos főiskolája. Mégis a főszülyt idegenek ápolására fordítják és e célra a várost pazarul disztik, szépitik, tisztán tartják. — Napjainkban ugyan már nem kizárólag az enyhe helyeket keresik fel a gazdagok télen;

kitalálták, hogy a téli hideg is egészséges lehet a testnek, azért tömegesen vonulnak fel a Tátrába, hol havonajegen sportolnak, szánkóznak, korcsolyáznak és egész napjukat a pirosra csipő hidegben töltik el. Hát ez se új a nap alatt; a skandinávok és dánok már emberemlékezet óta ezt teszik: nem bujnak el a tél elől, hanem kiélvezik annak a gyönyörűségét is és a svédek, norvégek gyermekei talán jobban áhítják a telet vissza, mint a mi gyermekeink a nyarat.

Ha szánnyira az örövény szélén.

Regény. (4)

Irta: Jézsmá Pál.

Hertneky ugyan el volt rá készülve, hogy barátját nagy változásban fogja találni, mindazáltal a viszontlátás első percében a keserű meglepetés jai-kiáltását alig tudta magába fojtani. A szegény ember árnyéka volt korábbi én-jének. De nemcsak a beteg testi állapota keltett mélységes szánalmat, hanem lelki elváltozása is, a mint az félreismerhetlenül kitűnt arcvonásaiból. Vértes szemei, azok a régi jóságos szemek, most gyanakvóan pislogtak mindenkire, sovány, összeszorított ajkai pedig elárulták, hogy állandóan kötekedő, elégedetlenkedő kedvében van. Nem a régi Vértes volt az, a kit ő ismert! Mennyit kellett szenvedni Bertának a férjü mellett!

Hertneky, képtelen lévén egy szót is kiejteni, némán szorította magához a szenvedőt.

— Már-már azt hittem, hogy egy ilyen magamfajta mediczinapszítóval szóba se akarsz állani többé, kezdte Vértes a társalgást. — Persze, persze, nem éppen mulattató dolog beteggel foglalkozni.

Hertneky más irányt próbált adni a beszélgetésnek.

— Jól tudod, helyzetem nem engedte meg, hogy a fél világon keresztül utánatok fussak, míg a város-háza el nem készült. Immár ez is

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J. csász. és királyi udvari HANGSZERGYÁROS

a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója.

Raktár: II. Lánchid-u. 4. BUDAPEST Gyár: II. Öntőház-u 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ÉS RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATÓ saját találmány, iskolával 35 frttól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Kivitel nagyban és kicsinyben.

Föld-
(saját
se-
olcsó
önkö-
adós
ármí-
köl-
for-

megvan, így egy időre a magam ura vagyok. Itt maradok nálad, akár tesszük, akár nem.

Vértés gunyosan mosolygott:

— Az utolsó baráti szolgálatot akarod velem szemben tanusítani? Hohó, barátocskám, úgy lehet, soká kell még várnod. Egy darabig még tovább kinlódok, ne félj!

— Vértés!

— Papa!...

— No, ne vedd mindjárt rossz néven. Olykor egy-egy csipős kiszólásomat el kell tűrnöd. Nem hiszed, mennyire elvadija az embert az ilyen helyzet, mint az enyém

— Sose aggódj. Náladnál súlyosabb betegek is meggyógyultak már. S ha éppen könnyebbséget szerez a zsörtölődés, csak morogj, édes öregem, ígérem, hogy téled semmit sem vesznek zokon.

— Hála Istennek, hogy nagysokára ismét egy értelmes lényvel van dolgom, a ki nem görbiti el mindjárt a száját, mint ez a könnyzacskó itt. De nemde, pompásan kibubózott a te kis „Bertuskád“?

Hertneky mosolygott.

— Már nem Bertuska többé. Az első pillanatban föl sem ismertem odakinn a pályaudvaron. Most pedig bocsánatot kell kérnem tőle, hogy a vizionlátás első örömeiben, a régi bizalmas hangot használtam vele szemben. Egy felnőtt, ifju hölgy más elbánást követel magának.

— Micsoda bolond beszéd ez! Mondd meg a professzornak a véleményedet, de alaposan.

Bájosan elfogadva tekintett Berta a tanárra.

— Azt gondolom, mondta halkán, de szeretettel, hogy maradjunk meg a réginél. — „Az ifju hölgy“ iparkodni fog a „tanár bácsi“ igaz barátságát megnyerni. Helyes?

— Szívből helyeslem. Csakhogy nekünk nem szükséges barátokká válnunk, minthogy régen azok vagyunk.

— Éljen! Így már rendben vagytok, — kiáltott fel Vértés teljes megelégedéssel. — Mindent alaposan kell elintézni, akkor sohasem lesz baj. Nem úgy, mint az az ostoba Antal. Olvasd csak, lányom, hogy

megint micsoda bolondos eszmé vannak.

Berta ijedten összereszt Antal neve hallatára és könyörgő tekintetet vetett Hertneky felé,

„Ohó, gondolta emez, itt valami nincs rendjén. De várj csak vén barátom, ne hidd, hogy egyhamar bosszankodhatsz!“

— Antal? szólt azután fennhangon, bizonyára a te gáthegyvi védenczed. Nos, mi lett belőle?

— A hálátlan ficszko tömérdek bosszúságot szerzett nekem. Nemhogy örülne, a miért fölkaroltam és tanítottam, telejajgatja fülemet a rab-szolgaságról, a mit elszenvednie kell. S azt hiszed, belátta helytelenségét, mikor azt föltártam neki? Isten ments! Még ő játszotta a megbántottat, ezzel fizetett ki engem.

— Meg voltak-e tanítói vele elégedve?

— Bizonyítványai jók, csupán viseletéről jött egynéhányszor panasz.

— Van-e már életpályája?

— Éppen arról szól levele. Nyilván nincs inyére az én gyámkodásom s szeretne a maga ura lenni. A posta szolgálatába óhajt lépni. Helyes! De ahelyett, hogy okosan kezdené pályafutását és gyakornoknak menne a főpostára, inkább egy falusi postamester mellé kívánczik, a hol hamarabb jut jövedelemhez. Mintha szüksége volna pénzre! Ha már annyit áldoztam érte, még egy pár évig gondoskodhattam róla. Egészen más jövő vár reá, ha államszolgálatba lép.

— Természetes, de mindamellét méltánylandó, hogy a maga kenyérére vágyik s nem akar tovább terhedre lenni.

— Eh, büszke gög lakik benne, semmi más. Érzékenykedik, hogy nem voltam vele mindig megelégedve s ezért hátat fordít nekem.

— Ej barátom, mutasd meg neki, hogy jó szívvel adtal segítséget a múltban, azonképpen a jövőben is jó szívvel fogod felkarolni. Egykor bizonyára hálás lesz hozzád.

Vértés haragos arcvonásai elsimultak.

— Nem bánom, szólt engedékenyen, ebben az értelemben fogok neki írni, még pedig tüstént. A mit

megkezdtem azt nem akarom fél uton elhagyni. Bertus, vezesd szobájába vendégünket és kérdezd meg, nem kíván-e valami átalakítást benne. Azután jér vissza s te is beleirhatsz néhány sort a levélbe.

Berta gyöngéden homlokon és kézen csókolta atyját s úgy látszott, nagy kedve lett volna ugyanezt a tanár bácsival megcselekedni. Persze, ők csak szóvalán kézszorítással bucsuztak egymástól.

A férfi kérdőleg nézett Bertára. Ez pedig bánatosan mosolygott.

— Hálás vagyok, szólalt meg most halkán a leány, a miért eljöttél. Papa máris olyan, mintha ki volna cserélve. Ő ugyan mindig kedves és jó, ha a fájdalmak szünetelnek nála, de hogy te oly könnyen elütted Antal levele miatt érzett kedvetlenségét, az egyenesen csodás. Máskor napokon keresztül mérgeződött ily esetek fölött.

— Mondd csak, ez az Antal csakugyan hálátlan-e, vagy atyád félremagyarázza leveleit?

— Attól tartok, az utóbbi a való. Papa maga szólította föl Antalt, még mielőtt intézetbe küldte, hogy mindig nyíltan tárjon föl mindent, a mi szívet nyomja. S im, hogy Antal szót fogadott, papa szinte magánkívül van. Az a baj, hogy a levél épp akkor jött meg, mikor papát a legkínosabb fájdalmak gyötörték. Természetes, hogy ilyen állapotban keményen felelt vissza és holmi hálátlanságot emlegetett, erre aztán Antal szenvedélyesen védekezett és — elrontotta dolgát. Az én közbelépésem is inkább ártott neki, mint használt. Az utolsó év folyamán egyik félreértés a másikat követte mindkettő részéről s ezek után éppen nem csodálom, hogy Antal mindenáron önállóságra törekszik.

— Ha szemtanuja lett volna jötevője szenvedéseinek, alkalmasint nem fajult volna idáig a dolog. Az én Vértésem alapjában mégis jó ember, mert nem akarja a fiatal embert teljesen magára hagyni.

Berta újból hálásan szorított kezét Hertnekyvel, és sokat remélt attól, hogy ő mátol fogva közöttük marad egy darabig.

Vértes valóban föléledt barátja társaságában s növekedő jó kedélye kedvező hatást gyakorolt állapotára. Berta nem is emlékezett rá, hogy atyja betegségének tartama alatt annyi nyugalmas pihenője akadt volna, mint mostanában. Szive túláradt a hálaérettől Hertneky iránt, a kinek jelenléte oly áldásosnak mutatkozott.

Hertneky maga is kellemesen érezte magát a családban. Munkás életében ez volt az első teljes pihenése, a melyre szüksége volt. A testi és szellemi erőket még ifjan sem szabad tulcsigázni, nehogy szomorú visszaesés álljon be. Borongós őszi hangulat szállotta meg ielkét, a midőn vakáció utját megkezdte. S ime, itt váratlanul rügyfakasztó tavaszi levegő áramlik szive felé. Dehogy érzett már lankadást, mely a hosszas, szüntelen tevékenységből kifolyólag rája nehezedett. Inkább tele lett tetterővel, munkakedvvel és élni vágyással. Élni — kettesben, oh mily gyönyörűség!

Mialatt Vértes pihent, Hertneky kirándulásokat tett Berta társaságában a környékben s ezek az órák a nemes élvezet netovábbját alkották számára. Azonban Berta nélkül a természetet is kietlennek, unalmasnak találta.

Valósággal megijedt önmagától, a mikor erre a tudatra jutott. Tisztaiban volt vele, mit jelent ez. Semmiesetre sem örvendeteset. Először is ő maga érett férfiú, a ki az élet hegyéről már csak lefelé haladhat s vele ellentétben Berta viruló ifjú lény, a ki előtt most tárul fel a világ. Nem. Itt hiányzik a kellő összhang. Igaz, hogy a leány őszinte ragaszkodást mutat hozzá s ha kéreésre kerülne a sor, talán vissza se utasítaná. Atyjára való tekintettel sem mondana nem-ét, tudván, hogy ez a házasság szorosabban odafüzné Hertnekyt a beteg emberhez. Azonban az ilyen alapon kötött házasságsbn nem találta meg az igazi boldogság kellő biztosítékát. Továbbá még az is mérlegelni való, tud-e majd lemondani hivatásáról és tanári működéséről. Ugyanis mint

Berta férje nem tehet egyebet. Mert lehetetlen, hogy ő mint asszony atyját elhagyná s őt a városba követné. Vértes még évekig élélhet s szenvedéseire való tekintettel leánya nem hagyná magára. Így neki is azt a nyugtalan vándoréletet kéne folytatni, a mely Vérteseknek mai napig kijut. Végre is ismerte önmagát, hogy egy tartalmatlan élet s a munkátlanlás mihamar megörjitené. Nem, nem! minden oly gondolatot száműznie kell, mely erre a házasságra ösztökélné.

Folytatjuk.)

NÉPEK ÉS NEMZETEK.

Szerbiában éhség dul. Szomszédunkban, Szerbiában sok helyütt aggodalmas mérvet ölt a lakosság éhínsége. A mezei munkások nem kapnak munkát és a napszám oly kicsi, hogy kenyérre se elég. Az inség következtében ismét nagyon elszaporodtak a rablóbandák a hegyekben. A kormány egyelőre nem tud segíteni az inségeseken, mert üres az állami pénztár és közmunkába nem foghatnak. Kölcsonért már jártak külföldön, de míg a magyar-osztrák-szerb kereskedelmi szerződés függőben van, addig a külföld egészen begombolkozik a kis balkáni állammal szemben. — Az említett kereskedelmi szerződés dolga különben előre halad és tiz nap mulva aláírással fogják befejezhetni a soká huzódó tárgyalást.

A német belpolitika. A nagy német birodalmat most két kérdés mozgatja. Első a választói jog kiterjesztése, melyben a kormány ridegen ellenkezéssel foglal állást és nem hajlandó az újabb kiterjesztést még csak tárgyalatni se. A másik a lengyelek elnyomása, melyben viszont a birodalmi gyűlés többsége nem követi a kormányt. A kancellár bukását minden napra várják, ámbár az sincs kizárva, hogy a császár ismét felosztatja a birodalom parlamentjét és téli választást rendez. A szocialisták zavarognak, de a vérmeseknek, kik általános sztrájkjal fenyegetőznek, már is kijelentették, hogy ezzel a fegyverrel nem lehet politikai jogokat kicsikarni, hanem csak a polgári pártokkal egyetértve. Tanulhatnának tőlük a mi vöröshaju és fekete lelkü népvézereink is, kik már azért is általános sztrájkba akarják lovalni a magyar munkásságot, ha a javaslat nem lesz szájuk ize szerint való. Hogy milyen lesz a

törvény, arra nem is akarnak várni. Mintha a magyar munkásságnak annvira bőven volna garasa meg forintja, hogy csak úgy tréfa kedviben tehetné le a munka szerszámját és mehetne korcsmázni.

Vakmerő anarkisták. Az amerikai hajóraj egy részét, hogy bombával elpusztítsák, arra szövetkeztek nemzetközi anarkisták. Rio de Janeiroban több külföldi embert letartóztattak. A hadihajók megtették a szükséges óvintézkedéseket.

A forradalmárok ellen. A francia kormány rendeletet tett közzé, hogy azon orosz embereket, kik a forradalmi párt tagjai, kitiltja az ország területéről. Eddig közel három-ezer oroszot kísértettek kényszerutlevéllel a határra.

Négy hétig a föld alatt. Azon amerikai bányászokat, kik a nevadai aranybányában a beomláskor a föld mélyében rekedtek, szombat este sikerült felszínre hozni. Egészen jól érzik magukat és jövődőben is munkaképesek.

Az ellentét. Mig mi itt fagygyalköddel nyavalygunk és a hurutot nem tudjuk elveszíteni az időjárástól, addig Ausztráliában most van a kánikula és mult vasárnap olyan hőség volt Melbourne város utcáin, hogy 18 ember napszúrásban halt meg.

A marokkói zavarok. A berek máris kezdik hirdetni szent harczukat a keresztények ellen. Marokkóban letették trónjáról a régi szultánt és ujat kiáltotta ki. A francziák ismét megerősítették csapataikat és újabb nagy szállítmány hadiszert küldtek Kazab'ankába. Most már mindennap hateraz franko temészt a francia haderő Afrikában. De a parlament nagyobb áldozatra is kész és talán nem is csalóka az a hiresztelés, hogy utolsó fejezete a marokkói zavarnak csak az lesz: Franciaország elfoglalja Marokkót, mint elfoglalta annak idején Algirt és Tuniszt.

A filippini szigeteken. A spanyol-amerikai háboru óta, de még inkább a Filippini szigeteknek az Egyesült Államok által történt bekebelezése óta e sziget-országban, mely 300 éven át tartozott a spanyol birodalom kebelébe, pap-hiány és a legnagyobb vallási zűrzavar állott be. Az ott működő szerzeteseket az Egyesült-Államok kormánya jobbára rögtön száműzte a nélkül, hogy elégséges világi és hithirdető papságról gondoskodott volna. Pedig a szigetek lakói tulajdonmólag katolikusok. És most százával vannak a plébániák üre-

sen és pap nélkül. Ahelyett Amerika pénz-áldozattal is küldi a protestáns papokat oda és az állami iskolákba csupa protestáns tanítót nevez ki; ez persze csak növeli a vallási zavarokat, és tömegesen vándorol át a nép a felekezetek táborába, holott eddig tiszta katolikus volt ott az élet. De mindezek dacára megható vallásosságra és áhitatra is találunk szép példákat a Filippiniekben. Hogy milyen nagy a hiány papokban, kitűnik az ottani hírhirdetők jelentéséből, melyből megtudjuk, hogy pl. a Jaro egyházmegyében másfél millió hívőre jut 100 pap, holott legalább 800 kellene oda, mert az egyházmegye 40 kisebb szigetre terjed ki.

A kisebb szigetek közül akárhányon éveken át nem látnak katolikus lelkészt és ezrivel halnak meg a hivek ott utolsó szentségek nélkül! Mill-Hillben működik nyolc misszionárius (Angliában kiképzett németek és hollandusok), ezek majdnem halálra fáradnak a lelkek gondozásában de csak igen kevésre képesek; egyikök már végkép is elgyengült és utoljára járja. «A munka itt — írja a főnökük — roszakasztóan sok». A beteglátogatás és végső ellátás elfoglalja egy embert állandóan és a gyóntatást kénytelenek vagyunk korlátozni, mert nem győzzük, noha naponta 8—10 órát a gyóntató székben ülünk tropikus hőségben, ami valóban sok a jóból.

A sziget lakói nagy tisztelői az isteni szent szívnak és szorgalmasan imádkozzák a rózsafüzért; e kettő fogja megmenteni hazájukat a végső zülléstől. Én magam múlt pénteken 400 embernek nyújtottam a szent ostyát, de szeretett volna áldozni kétszer annyi is, azonban nem tudtuk őket meggyóntatni már, mert előtte való két napon mind a hányan voltunk, 13 órán át ültünk a gyóntatás mellett. Pénteken is éppen úgy volt. Rendesen csak egyszer étkezünk napjában, este felé. De akárhányszor a vacsorától is fel kell kelni, mert gyónok jönnek, kik reggel óta étlen-szomjan vártak rá. Valóban megtelik szívünk hálával, mikor látjuk e szorongatott népnek nagy ragaszkodását az Ur ügyeihez!

Ugyanakkor este még beteghez hívtak. Itt nem kell kérdezni, hogy hol van a beteg, hanem csak menni a nép után; akkor is igazán 200 gyermek várt rám a templom ajtajában, hogy diszörséget alkossanak a legméltóbb Oltáriszentségnek. Közösen imádkozzák a rózsafüzért. Mikor pedig a falun vagy városon

keresztül megyünk, legott látjuk, mint nyílik meg sorra minden ajtó és kilépnek azokból asszonyok meg férfiak, kezükben égő gyertyákkal és csatlakoznak a menethez. Csakhamar félezernyi sereg vett engem körül. A beteg másfél angol mértföldnyire lakott tőlünk, egyszerű szegényes szalmafedelű kunyhóban. De már mintegy 500 lépésnyire előtte náddal és virággal volt kirakva az út és a ház mellett képekkel és szobrocskákkal kirakott oltárkát találtam, úgy vártak ott. Az egész ház be volt aggatva fehér leplekkel. Valamennyi szomszéd ki veszi részét ilyenkor a munkából és mindegyik hord ide valamit, hogy a jó Jézusnak szolgáljon vele. Mikor ilyet tapasztal az ember, akkor tudja meg, hogy mi az az eleven hit. Csak jó és elég pap kellene ide minden faluba, itt valóban megújulna a csudák kora! És fáj a szívem, mikor azt látom, hogy nem tudom őket úgy gondoztatni, akogyan megérdemlik. Ha kapnék, ötven papnak azonnal ki tudnám jelölni a működése helyét. Es mindenikre kemény munka várna. A templomok dűledeznek, a papok régi és kedves lakásai most vagy idegenek tanyájául szolgálnak, vagy romok. A forradalmi időkben majdnem minden templomot kifosztottak és az amerikai katonák úgy vitték azokat zsákmányba, mintha vadak lettek volna.»

Valóban, megérdemelnének e jó katolikusok egy kis segítséget lelki dolgokban, de az csak úgy volna lehetséges, ha az anyagi áldozatok bővebben jutnának a hírhirdetőknek, hogy mostani szerény asztaluk mellett több embernek is tudnának teríteni!

A megfagyásról.

Most, hogy a hőmérséklet alaposan leszállott, megjelennek a megfagyott emberekről szóló hírek. A tél legnagyobb veszedelme a megfagyás. A megfagyás ellen sokféle szert használnak, de ezek többnyire inkább elősegítik, mint megakadályozzák a veszedelmet. Ilyen például az alkohol is. Észszerű táplálkozás, edzés, energikus jellem és erős, egészséges szív a legjobb óvószert a megfagyás veszedelme ellen. Ha a hidegből a melegbe való hirtelen átmenetet kikerüljük, igen nagy hideget ki lehet bírni, a nélkül, hogy az embernek megártana, különösen, ha erős és egészséges az illető vérkeringése. Olyan hőmérsékletben, a melyben a higany és a szesz meg-

fagy, az ember minden káros következmények nélkül élhet. Tudjuk, hogy az északi sarkutazók még 50 C. fok hideget is minden baj nélkül kibírtak. Ezzel szemben nagyon sokszor előfordul, hogy nagyon csekély hidegnél halálos meghűlést szerezhet az ember, különösen, ha vérszegény, rosszul táplált, vagy szellemileg kedvetlen. Aggastyánok, sápkóros gyermekek, iszákosok, különösen a pálinkát kedvelők, a kiknek gyöngye a szívverésök, igen hamar megfagyhatnak, ha a hideg gyöngvéé és álmosá teszi őket. A megfagyott embert nem szabad hamar fölmelegíteni, mivel a hirtelenül beálló reakció könnyen végzetessé válhat. A megfagyott, de fölengedett vér ugyan még vörös, de olyan fényes, mintha lakkal volna bevonva, mert a vér festékanyaga különvált a vérszestektől. Az ilyen fölengedett vér elváltozásokat idéz elő a vérkeringésben. Még az egészséges állatot is el lehet pusztítani, ha a vérébe fölengedett vért fecskendeznek be. Tehát a megfagyott embert csak lassan-lassan szabad fölmelegíteni, ha nem akarunk benne kárt tenni. A legjobb először a hóba temetni, azután friss hóval jól ledörzsölni, utána pedig hideg vízzel mosni. Csak ezután vigyük a szobába, de ennek is fületlennek kell lenni, iltésék hideg fürdőbe s a szivegödrtét erősen dörzsölgék a vízzel. Ezután hideg ágyba kell fektetni a megfagyottat és hideg takaróval begöngyölgötni. Sokan hideg levegőt fujnak a megfagyott ember orrába, miközben tartják az egyik orrlükját és befogják a száját, csakhogy ez az eljárás nem hasznos, mivel sokkal több levegő hatol be a gyomorba, mint a tüdőbe. Ha mesterséges lélegzést akarunk csinálni, akkor legjobban a beteg két karját egyforma ütemben a melléhez szoritjuk és a törzsén felül emeljük. Még egyszerűbb, ha két kezünkkel a megfagyott ember mellét és hasát minden két-három másodperczen erősen összeszorítjuk. A közönséges életben azonban inkább az apró megfagyások okoznak sok kellemetlenséget. Igen sokan szenvednek megfagyott fül, vagy láb miatt. Az ilyen megfagyott testrészek gyuladása lesz. Az elsőfoku gyuladás kékes-vörös színű, majd lilává változik. A megfagyott rész megdagad, a bőr fényes és feszes lesz rajta. A fagyott részek eleinte hidegek és nehezen mozgathatók, szurós fájdalmat okoznak s olyan érzéketlenek, mintha meg volnának zsbadva. Tavaszszal, meg nyáron igen sokszor eltűnik a baj, néha azonban

en káros kö-
het. Tudjuk,
azók még 50
en baj nélkül
nagyon sok-
nyon csekély
ilést szerezhet
a vérszegény,
ellemileg ked-
pkóros gyer-
nösen a pá-
ek gyöngye a
mar megfagy-
gyöngvévé és
A megfagyott
amar fölmele-
ül beálló re-
tessé válhat.
engedett vér
lyan fényes,
evonva, mert
önvált a vér-
engedett vér
a vérkerin-
ségees állapot
a a vérebe
ndeznek be.
embert csak
fölmelegíteni,
e kárt tenni.
óba temetni,
ledörzsölni,
mosni. Csak
a, de ennek
ni, ültessék
ödrt erősen
zután hideg
megfagyottat
öngyölgetni.
jnak a meg-
niközben be-
át és befog-
ez az eljárás
kkal több le-
rba, mint a
es lélegzést
legjobb, ha
ma ütemben
s a törzsén
szerűbb, ha
agyott ember
n két-három
sszeszorítjuk.
azonban in-
sok okoznak
Igen sokan
ül, vagy láb
yott testrészt
foku gyula-
majd lilává
részt meg-
feszes lesz
eleinte hide-
matók, szurós
yan érzéket-
nának zsb-
nyáron igen
éha azonban

még akkor is jelentkeznek a gyuladás. Nagybobbok megfagyásnál a következmények természetesen fokozódnak s a gyuladást fájdalmas sebképződés váltja föl. A legnagyobb fokú megfagyásnál a testrészek megüszkösödnek. Az üszkösödés azonban nem hatol mélyen a testbe s többnyire csak a bőr felületén marad, alatta pedig könnyen gyógyítható sebhely van. Ha megfagyott valamelyik testrészünk s az itt ismertetett tüneteket megfigyeltük rajta, ne melegítsük föl, hanem dörzsöljük rögtön jól friss hóval, fütetlen szobában, míg valamelyes érzést érzünk benne, azután kössük be golyócsal, a melyet gularp- és kámforszeszve vegyített hideg vízbe mártottunk s csavarjunk rá viaszkos, vagy gutaperchás papírost. Ha meg egészen alaposan meg akarjuk magunkat gyógyítani, akkor legjobb, ha rögtön ágyba fekszünk, a megfagyott részt flanelbe göngyöljük s jó sok izzasztót veszünk be.

KEDVDERITŐ.

Méltó bánat. A szuszterinas keresvesen sir az ebédnél.
— Mi bajod, Miska? Miért sírsz? kérdi a mester.
— Meg kell siratni azt az ökröt, melyet egy ilyen kicsike darab husért levágtak.

Törvényszéken. Ügyvéd: Azzal is menthetem védenczemet, hogy siket és a siketek többnyire heves természetűek. — Vádlott: (az ügyvéd nyakába borul és felkiált): „Az Isten fizesse ezt meg önnek ügyvéd ur!”

Nem nagy késés. Az anya inti fiát, hogy menjen már a leczkét tanulni. A fiu nyögve-huzódva magyarázza, hogy csak még egy órácskát szeretne a többi gyerekekkel játszani. Anya: „No akkor sohase lesz belőled orvos!” — Palika: „De lesz mama csak egy órácskával később!”

Jókor választotta. — „Nini, új sapkád van, hogy vetted?” — „Nem tudhatom az árát!” — „Hogy lehet az?” — „Nem volt boltjában a kereskedő, mikor kiválasztottam!”

Okos földesur. Jelenti az ispán az új földes urnak, hogy kiszáradt néhány fa a kertben, jó volna azokat kivágni. — „Minek volna ilyet tenni? Hol terem akkor nekünk aszalt gyümölcs, ha nem türjük kertünkben a száraz fát?”

KÖZGAZDASÁG.

A szeszadó reformja. A pénzügyi miniszteriumban már kész az új szeszadó javaslata, melyet jövő hónapban szaktanácskozásba visz a miniszter, azután terjeszt a parlament elé. Az új törvény szeptember elsején lépne életbe, és 30 koronával emeli a szesz adóját. Ausztria is készül a szeszadó reformjára és ugyancsak emelésére.

A cséplőgéptulajdonos felelőssége. A kuria egy konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy: A gözcséplőgéppel való munka tüzi veszedelemmel járván, a magából ebből a veszedelemből származó károkért a géptulajdonos rendszerint nem felelős, hogy tehát a tűz igazán a cséplőgép közelében ütött ki, még nem kötelezheti kártérítésre a gépnek tulajdonosát.

A biharmegyei gazdák létkérdése. A vaskői járás negyvenhat községe eddig főképp állattartásból élt, de ezt most már alig üzheti, mert a volt legelőket befásították, az erdőket pedig felszántották. A földmívelési miniszter most segíteni akar rajtuk és részben állami, részben püspöki birtokokból új legelőket biztosítana állatjaiknak. Februárban lesz ennek a megtanácskozása.

Mezőgazdasági helyzet. Az OMGE gabonaárjegyző irodája tudósítónak jelentése szerint az általános mezőgazdasági helyzet január 18-án:

Arad. A vetés bokrosodása és fejlődése, a hirtelen beállott fagy miatt megakadt. A gyenge vetésnek általában hótakaróra volna szüksége, mert ennek hiányában a száraz fagytól sokat fog szenvedni. — Baja. Tartós hideg időjárás mellett a gazdasági üzem szünetel, az utak javultak, a közlekedés élénkebb. A gabonaforgalom gyenge. — Debreczen. Havazik, az idő enyhe. — Győr. Az időjárás szép teljes, de nem igen hideg. — Kaposvár. Az időjárás állandóan hideg, éjjelenként erős fagygyal. — Déva. Az időjárás hideg és havas. 8—12 C fok, az őszi vetést 10 cm. hó borítja és így némileg védve van a nagy hideg ellen. A folyók befagytak, 25 cm. jég borítja. — Losoncz. Az időjárás négy nap óta hideg, a földet vastag hó borítja. — Miskolcz. Egy hét óta kemény fagy van. A vetést többé kevésbé vastag hó borítja. — Nagybecskerek. Az időjárás nagyon hideg, kevés a hó. — Nagykanizsa. Nagy a hideg és a fagy,

a vetésre hó kellene. — Nagyszentmiklós. Napok óta erős száraz fagyunk van, minden hótakaró nélkül, a vetés veszedelemben van. — Nagyvárád. Január elseje óta 8—10 fok a hideg, a gyenge vetés minden hótakaró nélkül van. Ha ez az idő még sokáig tart, a késői, gyenge vetésben okvetlenül kárt tesz. — Nyiregyháza. Váltakozó hózivataros, kemény 12 fokos hideg, közben a déli órákban 2—3 fog meleg van. Vidékünket sekély hó borítja, alatta megfagyva. — Nyitra. Az időjárás másodika óta derült, fagyos. A hőmérő állandóan 14—16 fok hiddget mutat. A vetést hó borítja, helyzete igen kedvező, a gazdák eddig nem panaszkodtak. — Pancsova. A vetést hó borítja, a hideg kárt nem tehet. — Sopron. Az erős fagyokat enyhe idő váltotta föl, a vetés szépen áll. — Szatmár. Kemény, száraz hideg. A vetés sokat szenved, tegnap azonban egész nap hó esett és így a szükséges hótakaró megvan. Takarmány kevés és drága. — Szelnok. Az őszi, a dus csapadék által decemberben kikelt, de a hideg miatt most nem fejlődhetik. Január elején erős fagy és kevés hó. Vastagabb hótakaró szükséges. — Versecz. Kemény fagy után enyhe az idő, ma a legszebb tavaszi nap sütött ránk. — Zalaegerszeg. Állandó erős fagy miatt a külső gazdasági munkák szünetelnek.

Budapesti piaci árak.

Liszt. Nullás 19.70, egyes 19.50, kettős 19.30, hármás 19.—, négyes 18.80, ötös 18.40, hatos 18.—, hetes 17.20, nyolczas 17.50, F. 7.—, G. 7.20.

Buza átlag 5 fillérrel leszállott.

Minőség	kilós	Ára 100 kgr.
Pestvidéki	75	24.55 — 24.95
„	76	24.75 — 25.15
„	77	24.95 — 25.35
„	78	25.15 — 25.55
„	79	25.30 — 25.70
Bánsági	75	24.60 — 25.—
„	76	24.80 — 25.20
„	77	25.— — 25.40
Bácskai	75	24.75 — 25.15
„	76	24.95 — 25.35
„	77	25.15 — 25.55
Tiszavidéki	74	24.40 — 25.—
„	77	25.25 — 25.65
„	80	25.60 — 26.—
Fejérmegyei	76	24.70 — 25.10
„	79	25.25 — 25.65
Rozs I. rendű	22.70	— 22.90
„ középrend.	22.40	— 22.80
Árpa takarm. I.	15.50	— 15.70
„ „ II.	15.50	— 15.50
Köles	11.—	— 12.—
Zab I. rendű . .	16.95	— 17.—
„ II. „	16.26	— 16.65
Tengeri (belföldi)	13.90	— 14.10

Repcze nem került piacra e héten. Disznózsir 100 kg 1.39 K. szalonna 1.65 és 1.18 korona közt.

INGYEN!

és bérmentve küldöm szőlőoltvány és vesszőkről árjegyzékemet, mely minden szőlő és kert tulajdonosnak nélkülözhetetlen tudni valót tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók.

Számos elismerő levél igazolja oltvány és vessző anyagom jószágát.

Delawarét okvetlen rendeljen, mert ezen fajt nem kell, sem oltani, sem permetezni.

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe
: : **BIHARDIÓSZEG.** : :

A valódi Kállai-féle „GLÓRIA“

benzinmotorok és motoreséplők

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részlettel és mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégétől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,
NAGYMEZŐ-UTCZA 43.
Hol használt járgányos s gőzcsepplőkészletek cserébe is vétetnek

Szőlő-

oltványok kétéves gyökérrel hiányok pótlására és telepítésre, sima oltványok, nemes vesszők, ültetésre és párosításához legjobbjakban **Hegyi bor** kitűnő minőségben kapható **SZÉKELY A. JÓZSEF,** Gyöngyös.

DERŰS KÉPEK. Irtá: **Maróthi János** Kapható 1 koronáért kiadóhivatalunkban.

KÉRJE INGYEN

és bérmentve nagy képes magyar főárjegyzékemet 3000-nél több ábrával mindenféle nikkelt, ezüst- és aranyórákról, valamint mindennemű szolid arany és ezüst-árakról, hangszerekről, acél- és borárukról stb. eredeti gyári árban.

Nikkelt remontoir óra	— — —	K 3.—
System Roskopf patent óra	— — —	K 4.—
Svájci eredeti system Rosk. pat.	— — —	K 8.—
Bejegyz. Sas Rosk. nikk. rem. óra	— — —	K 7.—
Ezüst rem. óra „Glória“ művel	— — —	K 8.40
Ezüst rem. óra dupla fedéllel	— — —	K 12.50
Orosz tula nikk. cylinder rem. óra „Luna“ művel	— — —	K 10.50
Kakukóra 8.50, Konyhaóra	— — —	K 3.—
— — — — — — — — —	— — —	K 2.90
— — — — — — — — —	— — —	K 2.80

Ébresztőóra — — — — —
Feketeerdei óra — — — — —
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Kockázat kizárva! Becserelés megengedve, vagy a pénz vissza

Első oragyár

KONRÁD JÁNOS BRÜXBEN cs. és kir. udvari szállító
Brüx, 863. sz. (Csehország.)

Kettős elektromágneses keresztes gyógyít és felüdít kezeség mellett.

Telefon 45-22

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértőlulás, sápkór, szédülés, a fülzúgás, R. B. 86967. sz. a testben s míg egy nagyothallás, a szívverés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok, gyomorgörcsök és egyéb görcsök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a csusz, köszvény, ichias bajában; influenzaiban, s a velejáró hátfájásoknál különösen idegbántalmaknál s a velők járó álmatlanság bajában; a rendszeren vérkeringés bajában s meg sok más oly bajban, s melynek a normális orvosi kezelése szerint villamosáram a gyógyító szerepe.

Ahol már minden használat volt, kérem tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 8 korona. Oly betegségek ellen való melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 6 korona. Csak gyermekeknek s igen érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére

Müller Albrecht, Budapest, V/6., Vadász-utca 84.

E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről időre, de állandóan jótékony villamos áramot áradoztat szét felől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a leghaladatosabb ovószert az emberi szervezetet megrohánó betegségek ellen. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz éves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodamban levő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hálaosan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők.

Akit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja pénzét.

A Pázmáneum nyomdai és irodalmi vállalat

(Budapest, VIII., Sándor-u. 36.)

NAPTÁRAINAK rejtvény pályázata az 1908-ik évre.

BETŰREJTVÉNY.

IS (KA A
TE (TO A

Megfejtési idő ez évi május elseje.

A megfejtések levélben vagy levelezőlapon küldendők be. Egy levélben csak egy megfejtőt vehetünk tekintetbe.

A megfejtést pontosan erre a címre kell beküldeni: A Pázmáneum naptárak kiadóhivatalának Budapest, VIII., Sándor-utca 36. szám.

A helyesen megfejtők neveit nyilvánosan fogjuk közölni. A megfejtők közt

Értékes főnyereményt és 1000 értékes nyereményt

sorsolunk ki. A főnyeremény szerencsés nyerőjét az 1909-iki naptárakban fogjuk megnevezni. A sorsolás f. é. május havában tartatik meg és a nyeremények mindjárt szétküldésre is kerülnek.

Főnyeremény: Egy nyolcz napig járó, pontos, szabályozott ingaóra, díszes, politúros szekrényben, rézsúlyokkal és ütőszerszeggel, mely minden családnak díszére és hasznos öröme szolgál. — A többi nyeremény is csupa értékes, érdekes és komolyan használható tárgy!

A megfejtőket saját érdekükben kérjük, hogy nevüket és címüket egész tiszta és olvasható írásban közöljék velünk, nehogy esetleges nyereményeik megküldésében a hiányos írás miatti akadályozva legyünk.

Tisztelettel a
PÁZMÁNEUM NYOMDA ÉS IRODALMI VÁLLALAT NAPTÁRKIADÓHIVATALA
BUDAPEST, VIII., SÁNDOR-UTCZA 36.

A ZOLTÁN-FÉLE CSUKAMÁJÓLAG

TELJESEN IZ ÉS SZAG NÉLKÜL! KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN.

Pázmáneum nyomda és irodalmi vállalat Budapest, VIII., Fhg. Sándor-u. 36.